

Mirė min. S. Girdvainis

A.A. Min. Stasys Girdvainis

Birželio 15 d., Romoje mirė ilgametis Lietuvos pasiuntinys prie Šv. Sosto min. Stasys Girdvainis, 79 metų amžiaus.

Min. St. Girdvainis buvo gimęs 1890 m. rugsėjo 27 d. Užsienių km., Skaudvilės valsč., Tauragės apskr. Baigęs Šiaulių gimnaziją, studijavo Petrapilio ir Maskvos universitetuose ir baigė teisės mokslus. 1919-1920 m. tarnavo Lietuvos kariuomenėje, o vėliau perėjo į Užsienių reikalų ministerijos tarnybą. 1922 m. buvo pirmasis pasiuntinys sekretorius Berlyne, po metų -- Paryžiuje, o 1927 m. sekretorius pasiuntinybėje prie Šv. Sosto. 1931 m. paskirtas Užsienių reik. ministerijos protokolo šefu, 1933 m. pasiuntinybės patarėju Paryžiuje, 1934 m. paskirtas igaliotu ministriu ir protokolo direktorium Užs. reik. ministerijoje. Nuo 1939 m. ėjo igalioto ministerio pareigas prie Šv. Sosto.

"Svečiai" iš Lietuvos

Vėl du okup. Lietuvos pareigūnai lankosi JAV-se -- tai dail. P. Gudynas, dailės muziejaus direktorius, "Draugystės ir kultūrinių ryšių su užsienio šalimis" prezidiumo narys ir J. Narkevičiūtė, draugijos Kauno sk. pirmininkė, bei vykd. komiteto pirm. pavaduotoja. Jie iš Vilniaus išvyko birželio 3 d. ir prisijungė prie sovietinės "visuomenės veikėjų" grupės.

Delegatai, atvykę į JAV, jau lankėsi Washingtone, San Francisco, Los Angeles, lankysis New Yorke ir kitur. Vilniuje pakelbta, kad abu lietuviai susitiksią

RUMUNIJA IR VAKARAI

POTVYNIS GALI PRIVERSTI NUSILENKTI SOVIETAMS

"Jūs per daug ilgai išnaudojote mūsų kantrybę", tokiais žodžiais, pamėgdžiodamas Cicerooną, Brežnevas gegužės 18 pasitiko Kremliuje Rumunijos valstybės galvą Ceausescu. Nei pasibučiavimo, nei per petį patapšnojimo. Ceausescu suprato, kad Kremliuje pavasario nematys.

Po to, kai sovietų tankai sutriuškino Prahos rezistenciją, panašus likimas laukė ir Rumunijos, bet visai dėl kitų priežasčių, už jos veržimąsi į nepriklausomybę, bet ne ieškojimą laisvės. Ceausescu režimas rizikavo būti nubaustas.

Bukareštas savotišką "raudonąją gaullizmą" norėjo praktikuoti komunistinėje bendruomenėje, kad išsikovojo sau geresnę padėtį. De Gaulle 1968 m. lankydamsis Rumunijoje, rado ten gabius mokinius ir Kremlui labai nepatiko toks Prancūzijos-Rumunijos suartėjimas. Kai Ceausescu pristatė de Gaulliui sovietų ambasadorių, šis jam pasakė: "Pasakykit Brežnevui, kad mūsų pasikalbėjime mes labai daug apie jį galvojome". Ir tai nebuvo vien mandagumo formulė.

Šią savaitę Rumunijos galva Ceausescu, lankydamsis Paryžiuje, nori tik patvirtinti "laisvų al-

su "Tarybų S-gos bičiuliais" ir kalbės apie "šalies laimėjimus" (taigi, atliks propagandinių pareigas).

Okup. Lietuvos meninkai siunčiami "kūrybinėms komandiruo-tėms į P. Amerikos kraštus. Birželio mėn. pradžioje į Chilę, išsiųsta baletmeisterė G. Sabaliauskaitė. Jos pareiga, kaip pranešė "Tiesa" (birž. 4): sostinės teatre statyti rusų klasikinio baletu spektaklį, be to, teikti patarimų vietos choreografams. Lietuvaitė Chilėje dirbs iki šių metų pabaigos. (E)

kūnių" politiką. Jo viceprezidentas Emil Bodnaras šiuo metu buvo iškilmingai pasitiktas Pekine, o ministeris pirmininkas Maurer ruošia lagaminus kelionei į Bonną.

"Mes nesam čekai ir neduosim sovietams jokio preteksto mus užpulti", pareiškė rumunų užsienių reikalų ministerijos Europos departamentu direktorius Cornel Vladu.

Rumunai nesutinka su Brežnevo "riboto suverenumo" doktrina. Perpasakutinius mėnesius rumunai du kartus pakartojo ne. Jie nenori bendrų manevrų su rusais. Taip pat nenori susirišti su sovietiniu banku per Comecon, kuris ekonomiškai pavergęs Rytų Europos kraštus prie Sovietijos.

Sovietai priima tokius atsikalbinėjimus iš savo sąjungininkų tik tokiu atveju, jei neturi kuo pakeisti "kietas galvas". Prahėje už Dubčeką buvo Gustav Husak, o už Husako dar yra Alois Indra, Lubomir Strougal ir kiti. Bukareste už Ceausescu, Bodnaro ir Maurer yra tuštuma. Per dešimt metų politinio sodininkavimo šie seni stalinistai pasidarė nepriklausomybės čempionais ir išvalė dirvą nuo bet kokių neo-stalinistų išdygimo. Ir toks pakaitalo nebuvimas smarliai pykina Kremliaus vadus, kad jie toliau žodžių negali imtis kitų veiksmų.

Išvadoj, Brežnevas vietoj siuntęs į Rumuniją tankus, pats nutarė šią vasarą vykti į Bukarestą ir pasirašyti be jokių sąlygų, kurias anksčiau buvo ketinęs padiktuoti, draugiškumo paktą, jau antri metai kaip delsiamą pasirašyti.

Bet rumunai neturėjo laiko įvertinti šios naujienos. Baisus potvynis nuslaubė kraštą ir sunaikino beveik visą ką jie buvo sukūrę. Aki-vaizdoje šios katastro-

fos, jų ekonomija laikosi tik nuo kelių užtvankų stiprumo. Jau žuvo 148 asmenys, dingo apie 75,000 galvijų ir 900,000 akrų paselio sunaikinta.

"Mes esame paklupdyti ant kelių ir jei negausime greitos pagalbos iš pasaulio, Brežnevui nereikės siųsti net tankų mus "normalizuoti". Mes priklausysime nuo jo malonės", pareiškė vienas rumunų žurnalistas. Kitaip sakant, šiuo metu Rumunijai skubiai reikalingas "nedidelis Marshallo planas", kad ji galėtų atstatyti potvynio nuteriotą kraštą.

Kompartijos laikraštis "Scinteia" reiškiamas džiaugsmas, kad į pagalbą pirmosios atskubėjo vakarų valstybės, o sovietai ir kitos komunistinio bloko valstybės tik po dešimties dienų. Sovietai davė 50,000 rublių, tuo tarpu kai Kinija Kuba, Izraelis ir kiti milijonus dolerių.

Rumunija ekonomiškai mažai priklauso nuo Sovietijos. Tiesa, sovietai yra jų pirmasis partneris, bet ne privilegijuotas. Rumunai parduoda rusams mašinas ir gauna žaliavas. Svarbiausias jų klientas yra Vakarų Vokietija, sukuria prekybos balansas siekia 1 bilijoną markių ir vokiečiai turistai tūkstančiais lankosi Rumunijoje palikdami pinigų. Mažesnę prekybą Rumunija palaiko su Izraeliu -- 30 milijonų dolerių. Bet charakteringa, kad tai vienintelis komunistinis kraštas kuris palaiko diplomatinis ryšius su Izraeliu.

Dabar, lankydamsis Prancūzijoje, Ceausescu nori dar labiau sustiprinti ekonominius ryšius su Vakarais, neužmirštant ir politinių, nes abu kraštai yra panašioje plotmėje.

• Lithuania 700 Years užsisakė švedijoje latvių mokslo ir literatūros žurnalas "Dzeive".

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Clevelando skyriaus naujoji valdyba. Sėdi iš kairės: vicepirmininkas Vytautas Stuglis, skyriaus garbės pirmininkas Kazys S. Karpius, skyriaus pirmininkas Antanas Garmus, Stovi: sekr. Jonas Mockus, išdininkas Vladas Blinstrubas, parengimų vedėjas Stasys Lukoševičius.

V. Bacevičiaus nuotrauka

Pusė milijono kulky...

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjunga pirmininko dr. Vaclovo Paprocko iniciatyva, pastangomis ir lėšomis išleido 400.000 klajuojamų ant vokų ženklelių, skelbiančių pasauliui, kad Lietuva tebėra rusų pavergta. Arti pusės milijono šovinių paleidžiama Kremliaus diktatorių link ir kartu šaunama į laisvojo pasaulio politikų sąžinę.

Iki šiol buvo išleista daug ir įvairių ženklelių, vokų su užrašais, medalių, segamų prie atlaipos žetonų ir pan. Beveik visi jie buvo skirti džiaugsmui išreikšti, save palinksminti, o kartais net gi (be blogos valios) budrumui sumažinti. Svetimtautiui arba jie nieko nesa-ke arba netgi klaidino.

Štai pavyzdys: Pernai lietuviai jaunuoliai iškė New York Times radijo muzikinės programos vedėjui 50 metų Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo proga kelias lietuviškas plokšteles. Šis padėjo ir pareiškė, kad jis kartu su lietuviais džiaugiasi, jog sukako 50 metų kaip Lietuva yra nepriklausoma valstybė.

Iki šiol išleisti minėjimo simboliai dažniausia svetimtauti klaidino ir neretai patarnavo okupantui. Jam irgi malonu girdėti, kad laisvojo pasaulio lietuviai mini 50 metų nepriklausomybės sukaktį.

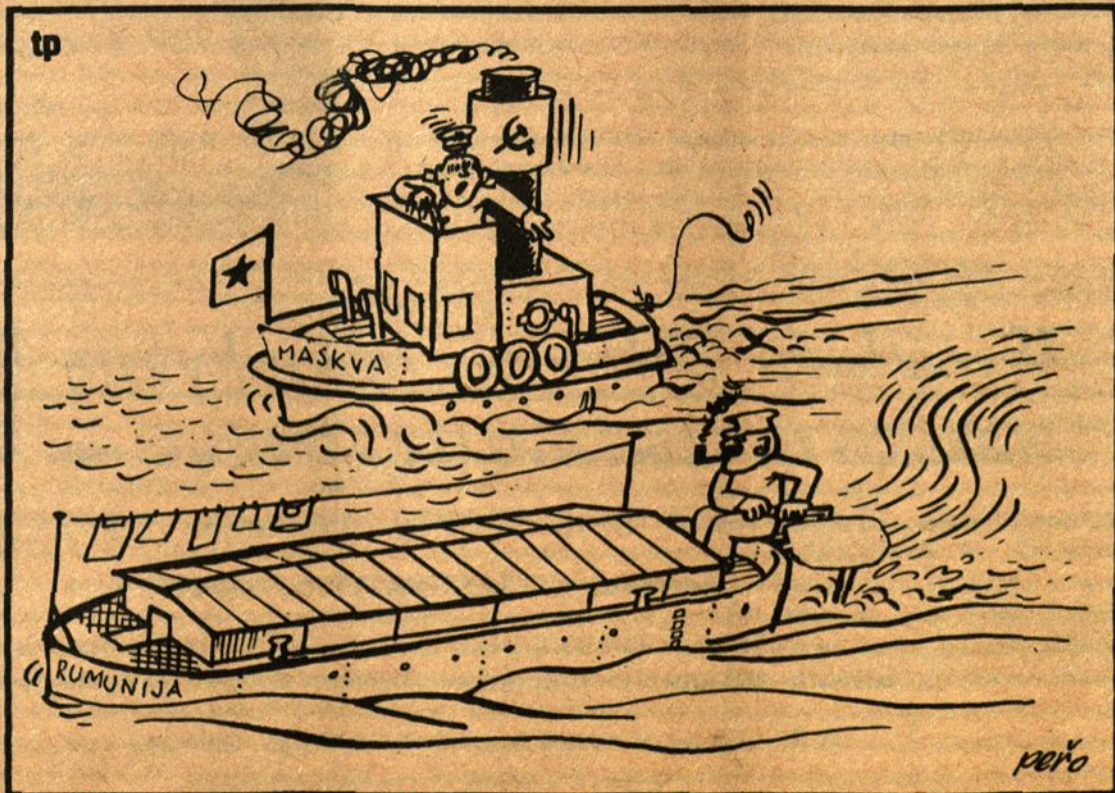
Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos išleistas ženklas aiškiai nusako dabartinę Lietuvos padėtį ir netiesioginiai pasako ko mes, lietuviai, siekiame. Tai yra pirmas išelivijoje atsitikimas kada tokiu tiražu ir tokia aiškia su okupantu kovos paskirtimi būtų išleistas ženklas.

Projektą paruošė Paulius Jurkus. Ženkleliai atspausdinti trim spalvomis: mėlyna, žalia ir raudona. Antra pusė ženklelio padengta matiniu klajumi.

Parduodami savikaina -- \$1 -- už šimtą ženklelių.

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos seimui ruošti komisija. Sėdi iš kairės: dr. Skripkutė, dr. Saldaitienė ir dr. M. Žukauskienė, Stovi dr. J. Skeivys ir dr. P. Domijonaitis, Suvažiavimas įvykis 1971 m. New Yorke. L. Tamošaičio nuotrauka

-- Ei, kaip tu drįsti lenkti savo vilkiką?!

PO PIETU KRYŽIUM

VLADAS RADZEVIČIUS

MOTERŲ ĮNAŠAS LIETUVIŠKAME DARBE

Ypatingai džiuginančiu Australijos lietuvių gyvenimo reiškiniu tenka laikyti faktą, kad Australijos lietuvės rodo pasigėrėtiną veržlumą visuomeniniame darbe. Neliečiant pavienių moterų, kurios reikiasi kiekvienos kolonijos kultūrinę veiklą ir kurios dominuoja liuanistiniam švietime, nuolatos stiprėja organizuota Australijos lietuvių veikla. Organizuota lietuvių geriausiai išryškėjo trijose pačiose gausiausiose Australijos lietuvių kolonijose: Adelaidėje, Melbourn'e ir Sydnejuje, o joms ikandin eina ir Geelongo lietuvių.

Savo laiku buvau painformavęs Dirvos skaitytojus apie Melbourn'o moterų "10 mylių žygį", kuris davė Lietuviai Namams 2000 dolerių. Tos pačios melbourniškės savo rankomis nuvalė ir paruošė statybai tūkstančius "second hand" plytų. Panašiai dabar plūša ir Geelongo ponios.

Dirvai skirtoje kronikoje neseniai taip pat buvau pastebėjęs, kad Sydnejaus lietuvių moterys per savo draugiją išgijo žemės ir pradėjo organizuoti Lietuviai Sodybos statybą (ją sudarys eilė nedidelių moderniškų namelių pensininkams).

Adelaidės Lietuviai Namai jau užbaigti ir skolos išmokėtos. Prie užbaigimo ir skolų išmokėjimo efektyviai prisidėjo vietos moterys per savo organizaciją -- ALB Moterų Sekciją.

Reikia išsidėmėti, kad čia prabėgom paliesta tik dalelė veiklos, kuriai organizuota lietuvių skiria savo "viršvalandžius", tuo pačiu laiku pastoviai dirbdama socialinės globos ir kultūrinės veiklos srityse. Kad skaitytojams būtų galima aiškiau suvokti organizuotos lietuvių pastangas ir užsimojimus, kiek stabtelėsiu ties Adelaidės lietuvių moterų organizacija -- ALB Moterų Sekcija, kuri išėjo gyveniman paties kūrimosi pradžioje, kad pagelbėtų apylinkės valdybai socialinės globos srityje. Ši sekcija per paskutinius 12 mėnesių turėjo pajamų \$5500 ir padarė išlaidų \$5000. Sekcijos išlaidose stambiausias pozicijas, bendroje 1200 dolerių sumoje, sudaro piniginės pašalpos ligoniams, mokykloms, kultūrinėms organizacijoms. Sekcijos pajamose aukos tesiekia vos 57 dolerius; visi kiti pinigai buvo uždirbti tikra to žodžio prasme (sekmadieniais gamino pietus Lietuviai Namuose, gamino maistą vestuvėms ir pokiliams, laikė bufetus baliuose).

Adelaidės Moterų Sekcija globoja Lietuviai Namuose veikiančią bendruomeninę mokyklą (vaikams ir mokytojams nuolatos teikiami šilti priešpiečiai). Sekcija aplanko kiekvieną susirgusį lietuvių, šelpia Vokietijoje sergančius. Kasmet ji rengia Kalėdų Eglutę, kurios metu dovanėlių gauna visi lietuviukai. Bendros Kūčios, pradžioje skirtos viengungiams, laikui bėgant išsiplėtė apimdamos ir didelį dalį šeimų. Sekcija atgaivino ir velykinių margučių tradicijas. Ji pradėjo ir gražiai tęsia kasmetinį abiturientų pagerbimą, kuris dabar suaugo su Vasario 16-sios iškilmėmis.

Šios Sekcijos organizacinė struktūra kiek skiriasi nuo Melbourn'o ir Sydnejaus moterų organizacijų. Adelaidėje kiekviena lietuvių be jokio formalumo laikoma Sekcijos nare. Ji gali dalyvauti visuose Sekcijos susirinkimuose, rinkti ir būti renkama. Čia net laisviau, negu pačios bendruomenės susirinkimuose, kur teises gauna tik solidarumo mokesčių susimokėjęs arba nuo jo atleisti. Moterų Sekcijoj ir to nereikia. Melbourn'e ir Sydnejuje -- formalios organizacijos su aiškiai nusakytomis teisėmis ir pareigomis.

Dalis Adelaidės moterų yra susisipietusios apie kitą socialinės globos organizaciją -- Adelaidės Lietuviai Katalikių Moterų Draugiją; o dar kita grupė aktyviai reikiasi Pabaltiečių Moterų Draugijoj, turinčioj tikslą supažindinti svetimtaučius su Pabaltijo tautų kultūriniais laimėjimais ir laisvės siekimais.

• 4500 DOLERIŲ. Tokios sumos reikia Australijos Krašto Valdybai, kad galėtų įsigyti "composer" -- specialią mašiną su lietuviškais raidynais (keturių dydžių). Turėdama šias priemones, Krašto Valdyba galėtų mūsų Pastogę spausdinti ofsetiniu būdu. Jis būtų pigiausias ir patogiausias.

Iš visų Australijos vietų Krašto Valdybą plaukia ultimatumo pasmerkimai duoda vilties, kad Australijos lietuviai pagreitintu būdu suaukos reikalingą sumą pinigų. Kviesdami aukoti, Krašto Valdyba kukliai pastebi, kad "mes perkame savo bendruomeninę nepriklausomybę".

• LIETUVIŲ DIENOS, kurios įvyks šių metų pabaigoje Melbourn'e, bus atžymėtos ir specialiu reprezentaciniu leidiniu. Jį ruošia Lietuviai Dienų Komitetas. Pagrindė vaizdinė medžiaga, kuri turėsianti būti dinamiška ir originali.

• TEVIŠKES AIDAI birželio 2 dienos laidoje talpina korespondenciją apie Adelaidėje veikiančios Šv. Kazimiro lietuvių mokyklos mokytojų ir tėvų pasitarimą ir vienoj vietoj šitaip rašo: "Kun. A. Spurgis, palyginęs liuanistinių mokyklų stovį Amerikoje, kur mokytojai tėvų yra samdomi, nusistebėjo tėvų laikysena Adelaidėje, kur galima susidaryti vaizdą, jog tėvai, leisdami mokyklon savo vaikus, tariasi darą kažkokią malonę mokytojams". Kun. Spurgis neseniai yra atvykęs į Adelaidę iš Chicago ir dabar pavaduoja į Europą išvykusį Adelaidės parapijos kleboną kun. A. Kazlauską. Visoj Australijoj lietuviai mokytojai dirba mokyklose be atlyginimo.

• DAIL, IEVA POČIENĖ paruošė Adelaidėje esančiai Šv. Kazimiro koplyčiai vitražą, kuriame Šv. Kazimieras, Trys Kryžiai, Gedimino Pilis Vilniuje, yra supinti su tautiniais ir religiniais simboliais. Vitražo įrengimą norima atlikti prieš šios koplyčios piri-

Jaunimo Žygio už Tikėjimo Laisvę komitetas posėdžio metu. Sėdi iš kairės: Marytė Gailiūšytė -- kom. sekretorė, PLB Jaunimo Sekcijos atstovė, Gintas Aras -- Lietuviai Jūrų Skautija, Milda Joknbaitytė -- Lietuviai Skautų Seserija, Rimas Laniauskas -- kom. pirm., Moksleivių Ateitininkų Sąjunga, Algirdas P. Muliolis -- Lietuviai Skautų Brolija, Danutė Čiuberkytė -- Korp! Neo-Lithuania, Truksta: Romualdo Bublino (Stud. Ateitininkų Sąjunga) ir Akademinių Skautų Sąjūdžio bei Lietuvos Vyčių atstovų.

UŽ TIKĖJIMO LAISVĘ

Žygio už Tikėjimo Laisvę komitetas, protestuodamas dėl kun. L. Kunevičiaus persekiojimo, buvo pasiuntęs Jungtinių Tautų sekretoriui antrą laišką. Šio laiško kopija ir 40 Lietuvos kunigų laiškas pavergėjams vėliau buvo pasiųsti kiekvienam nekomunistinės vyriausybės ambasadoriui prie Jungtinių Tautų. Viso, kaip ir praėjusių metų vasarą, vėl buvo parašyta 119 asmeninių laiškų.

Iš dėkojančių bei prietariančių atsakymų, didesnio dėmesio vertas buvo Kanados ambasadoriaus Ivon Beaulne laiškas, pažadantis skatinti pagarbą bei apsaugą žmogaus teisėms ne tik Jungtinėse Tautose, bet ir tiesioginiuose Kanados santykiuose su Sovietų Rusija. Amerikos ambasadorius Charles W. Yost užtikrina, kad JAV delegatai naudoja ir naudos dėmesio vertas pabrėžtinai priminti Sovietų Sąjungai ir pasaulio bendruomenei, jog tautos Sovietų Sąjungos ribose "turi tą pačią teisę apspręsti savo likimą, kaip ir taip vadinamą "kolonijinių" kraštų žmonės". Ir kad JAV delegatai nesiliaus "spausti Sovietų Sąjungą leisti šia teise pilnai naudotis".

Po pustrėčio mėnesio pats paskutinis, labai formaliai atsiliepė ir JT sekretorius U Thant.

Už Tikėjimo Laisvę komitetas baigia siuntinėti 40 Lietuvos kunigų laišką sovietų valdžiai visiems Clevelando vyskupijos tautinių parapijų klebonams bei vikarams ir jauniausiems, penkių paskutiniųjų metų bėgyje išventin-

tiems, šios vyskupijos kunigams.

Gana įdomi buvo Clevelando vyskupo Clarence G. Issenmann reakcija. Laišką perskaitęs, ji pasiuntė lietuvių šv. Jurgio parapijos klebonui su savo prieraišu: "Gal matėte šį nuostabios drąsos (wonderfully courageous) laišką?" Nors, žinoma, klebonas šį Lietuvos kunigų laišką jau buvo gavęs anksčiau.

Viso komiteto bei tautinių pastangomis iki šiol buvo išplatinta virš 1600 egzempliorių laiškų. Norintiems pasiųsti laišką as ir didesnis skaičius. (jtl)

BALFO DIREKTORIŲ SUVAŽIAVIMAS

Birželio 13 d. Detroitan buvo suvažiavę Balfio Centro Valdybos nariai ir Balfio direktoriai. Be Balfio reikalų vedėjo kun. Pr. Geiščiūno, dalyvavo vald. pirm. kun. V. Martinkus ir garbės narys prel. kun. J. Končius.

Darbo programa buvo plati, bet, vadovaujant pirm. Vl. Martinkui, ji buvo sėkmingai ir dariniai išnagrinėta, pasikeista mintimis ir apie pirmą valandą buvo užbaigta.

Suvažiavimo posėdį atidarė Detroito Balfio direktorė El. Paurazienė, pasveikino suvažiavusius Detroito Balfio valdybos pirm. K. Ražauskas ir po to jau vadovavo kun. Vl. Martinkus. Po našaus darbo ponios -- R. Ražauskienė ir K. Viskantienė pakvie-

mojo dešimtmečio iškilmes. Jis kaštuotų apie 2000 dolerių. Mūsų Pastogėje pakelbtas Adelaidės klebono kun. A. Kazlausko, kun. A. Spurgio ir Parapijos Tarybos atsišaukimas į visus Australijos lietuvius, prašant padėti įruošti lietuvišką šventovę Australijoj.

DIRVOS NOVELĖS KONKURSAS

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės ilgis neribojamas.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiui įteikti data: 1970 metų spalio 1 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slaptyvardžiu. Tas pats slaptyvardis užrašomas ant pridedamo voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus -- neatplėšti.

SALYGOS. Laimėjusiam autoriui bus įteikta 300 dolerių premija. Konkursą skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA sudaroma iš trijų asmenų. Ji visai nepriklausomai paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus.

Mecenatas -- SIMAS KAŠELIONIS.

tė prie pietų laisvam pasėdėti. Buvo pasinformuota, kad Balfio seimas bus Bostone padėkos savaitgalį, kur svarstys ateities planus. Iš pranešimų paaiškėjo, kad kituose kraštuose Balfio -- šalpos organizacija sunkiai išsiskverbia, kažin kodėl toji problema nesiduooda išgyvendinti.

Centro Valdyba pagelbėjo, kad prieš siunčiant siuntinius į Lenkiją lietuviams, pasiteirauti Balfio centre. Pasitaiko, kad yra neteisingų pareiškimų arba prašo tie patys, kurie jau yra gavę ne vieną siuntinį. Jei kas siunčia kam, reikia centrą painformuoti, kad žinotų kam jau išsiųsta.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRY S MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

LAI DOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2100-9

TRY S MODERNIOS KOPLYČIOS

Viešėdami Chicagoje aplankykite PARAMA

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos -- Pasirinkimas didelis.

APSILANKĖ -- ĮSITIKINSITE.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILNIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METU \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŲRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAM PASIRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.Kalbant apie...
lietuvišką kugelį

Nemanau aiškinti, kuriai tautybei kilmės atžvilgiu priklauso kugelis, bet galiu drąsiai tvirtinti, kad jis buvo ir tebėra lietuvių mėgiamas valgis visais laikais. O taip pat gerai žinome, kad lietuvių šeiminių kugelių dėka, išeivijoje per eilę metų buvo sukeltos didelės pinigų sumos kultūriniais reikalais. Taigi šis pamėgtas valgis mums buvo dvigubai naudingas.

Paskutiniu laiku atsiranda tą kugelį pajaukiančių balsų. O vienas mėnraštis išsidėjo netilgą straipsnį su antrašte "Negrįžtanti kugelio gdynė", tą laikotarpį suniekindamas ir pajaukdamas visus jo gdynėje lietuvių atliktus darbus. Kugelio gdynė yra labai sena, bet straipsnio autorius ribojasi paskutiniu naujosios emigracijos dešimtmečiu. Prie tos "negrįžtančios gdynės" neigiamų atliktų darbų jis priskiria VLIKĄ, visą senąją lietuvių spaudą, išskyrus retkarčiais pasirodantį Metmenų žurnalą, Jaunimo kongresą ir Mokslo ir Kūrybos simpoziumą, laikydamas tai svarbiomis išeivijos gyvenimo demonstracijomis ir tarp kitko rašo:

"Senoji lietuvių išeivija labai efektyviai kugelių ir dešrų pagalba palaikė lietuviybę, bet šis menas jau yra pamirštas ir neįmanomas nebegyvenant kompaktiškai"

Taigi, kugelio gdynė, kaip ir pats autorius pripažįsta atliko didelį darbą -- palaikė lietuviybę, o išeivijoje tai yra visų darbų pagrindas, bet labai tenka apgailestauti, kad jis, suniekinęs visą senąją išeivijos spaudą, visų organizacijų per daugelį dešimtmečių atliktus darbus, vertina tik aukščiausiai minėtus įvykius, kitaip sakant, tų įvykių užuomazgas, nes jie dar nieko neatliko. Negalima peikti jaunimo kongreso nei mokslo simpoziumo, jie dar gal ateityje parodys savo darbus, bet iki šiol tie įvykiai nepaliko mūsų išeivijos istorijoje jokio pėdsako, išskyrus tai, kad mūsų jaunimėlis suvažiavo, susipažino, pakalbėjo, pasilinkmino ir išvažinėjo ir, ne žiūrint, kad patys visi jau gerai išikūrę, paprasė LB-nės net apmokėti simpoziumo išlaidas. Ar gi nežinome, kad LB apylinkės ir dabar dar daugiausia lėšų sukelia

kugelio pagalba, kas rodo, kad kugelio gdynė nesibaigė, nes jinaudinga ir jaunesniajai kartai, naikinančiai visą kas sena ir kas jai nenaudinga, o tai jau nedžiuginantys reiškiniai.

Kad kugelis mūsų tarpe nelengvai pamiršamas rodo štai dar labai naujas nuotykis tolimuose rytuose, kur susitiko du lietuviai gimę ir augę skirtinguose kontinentuose ir vienas iš jų 18 metų išgyvenęs Japonijoje A. Grece-Grazevičius atsisveikinant pasakė: "Aš labai dažnai pasiilgstu lietuviško žodžio, noriu lietuviškai pakalbėti, o taip pat pasiilgstu ir savo mamos kugelio". Susitikimą aprašo Z. Umbražiūnas Draugo kultūriniam priede, birželio 6 d.

Bet ne tai svarbu, kad vienas ar kitas tą kugelį daugiau ar mažiau mėgstame, o tai kad minėto mėnraščio bendradarbis vietoj kugelio siūlo mums priimti į savo tarpą naują patiekalą -- maskvinius ikrus, primygtinai siūlo bendrauti, bendradarbiauti, kvieisti solistus, žodžiu, priimti viską, ką siūlo mums sovietinis Lietuvos okupantas ir ką tik tai jis leidžia, o leidžia jis tiksliai tą, kas jam naudinga. Šitam pasiūlymui įgyvendinti okupantas čia siunčia įvairių agentų, kurie pokoncertiniuose pobūviuose vaišina naivius lietuvių išeivius jau ne lietuvišku kugeliu, o maskviniais ikrais ir vodka, kaip jau Sovietų pasiuntinybė elgėdavosi ir nepriklausomoje Lietuvoje, mėginama komunistinės idėjas skleisti kultūrinių laimėjimų priedangoj, organizuojant meno parodas, koncertus, bendraujant su kultūrininkais ir per kultūrininkus, prisidengiant nekalčiausia kultūriniu skraiste.

E. Čekienė

POLITINIS JAUNIMO SEMINARAS

Š.m. birželio m. 6-7

d. Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas Chicagoje, Jaunimo Centre, turėjo Politinį Jaunimui Seminarą. Tenka apgailestauti, kad Seminaro rengėjai nepermatė, kad toms dienomis pasirinktas laikas buvo nevisai geras. Viena, vyko rinkimai į Lietuvos Bendruomenės Tarybą. Antra atidarymas Lithuania Plaza. Trečia mokyklų baigimas ir sporto šventės, kuriose dalyvavo ne tik jaunimas, bet ir tėvai. Ketvirta -- šilti savaitgaliai nėra patrauklūs posėdžiams šiltose salėse. Na, gal būtų prisidėjo dar viena aplinkybė, kad ne visos organizacijos laiku buvo tinkamai apie tai painformuotos. Geriausiai savo pareigą atliko tai Korpl Neo-Lithuania Vyr. Valdyba. Gavusi Vliko pakvietimą dalyvauti seminare ji išsiuntinėjo kvietimus visiems organizacijos dalyviams prašydama visus dalyvauti. Jų dauguma ir dalyvavo. Ar kitų organizacijų vadovybės taip pat pasielgė -- neteko girdėti. Todėl šis seminaras dalyvių skaičiumi ir nebuvo gausus. Tokie veiksniai seminarai yra reikalingi ir jie naudingi.

Šiame Politiniame Jaunimo Seminare buvo skaitytos šios paskaitos:

1. Padėtis okupuotoje Lietuvoje -- skaitė dr. Jonas Puzinas, Vliko valdybos narys. (Jopaskaita spausdinama atskirai).

2. Antrą paskaitą skaitė -- dr. Stasys Bačkis, Lietuvos atstovybės Washingtono patarėjas. Jo tema buvo -- Tarpautinis Lietuvos statusas ir diplomatinė tarnyba. Savo kalboje dr. St. Bačkis supažindino Seminaro dalyvius su Lietuvos padėtimi pirmaisiais nepriklausomybės metais, antrojo Pasaulinio karo išvakarėse, karo metu (1939-1945 m.), pokario metais ir paskutinio dešimtmečio metu (1960-1970 m.). Po to jis peržvelgė Lietuvos diplomatinės tarnybos padėties aukščiausiu metais laikotarpius. Be to nurodė literatūrą, kuri buvo panaudota nagrinėjant šiuos klausimus.

Atsikūrusi nepriklausima Lietuvos Valstybė 1918 m. turėjo padėti daug pastangų kad kitos valstybės pripažintų de jure, 1939 m. buvusioje Tautų S-gos organizacijoje dalyvavo 58 valstybės. Jų tarpe buvo ir Lietuva. Lietuva buvo tada pripažinta 45 valsty-

J. JUREVIČIUS

bių. Nepriklausomoje Lietuvoje 25 valstybės turėjo savo pasiuntinybes. Po antrojo pasaulinio karo iki šiai dienai atsirado 69 naujos valstybės. Todėl dabar nepriklausomų valstybių jau yra -- 136. Sugriuvus Tautų S-gai vieton jos, buvo įkurta Jungtinių Tautų organizacija, kurioje dalyvauja -- 126 valstybės. Tos naujos valstybės mažai ką žino apie buvusią nepriklausomą Lietuvos valstybę, kurią 1940 m. Sovietų S-ga karinėmis jėgomis okupavo. Sovietų S-gai spaudžiant eilė Lietuvos pasiuntinybių turėjo nutraukti savo veiklą. Dabar Lietuvos atstovai veikia JAV, Vatikane, D. Britanijoje, Urugvajuje. Dauguma valstybių nepripažįsta Lietuvos įjungimo į Sovietų S-gą de jure. Tai mūsų didelis ramstis ir ateities viltis. Po paskaitos buvo keletas paklausimų.

3. Trečią paskaitą skaitė -- M. Mackevičius -- Lietuvos nepriklausomybės poveikis valstybingumo sąmonei. Paskaitininkas peržvelgė Lietuvos valstybės istorinius etapus rado ją gyvą ir reikšmingą visais laikais. Palietė 1831 ir 1863 m. tautos sukilimus. Vasario 16-ją, kuri atstatė seną valstybę. Per visą nepriklausomą valstybės gyvenimą valstybingumas buvo dinamiškas ir šviesus. 1939 m. rugpjūčio 23 d. tarp Molotovo ir Ribentropo pasirašytas slapstas protokolas yra ketvirtasis Lietuvos padalinimas. Palietė ir partizanų veiklą, kuri užsitęsė apie dešimtį metų. Valstybinė sąmonė reiškiasi ir išeivijoje. Prelegentas nėra pesimistiškas Lietuvos išlaisvinimo klausimu. Anksčiau ar vėliau Sovietų S-ga subyrės.

4. Ketvirtą paskaitą skaitė -- Romas Kezys, Vliko valdybos narys. Tema -- Jaunimas Lietuvos išlaisvinimo organizacijoje. Paskaitininkas paminėjo, kad jaunimas mieliau jungiasi į kultūrinę, negu į politinę veiklą. Meninėje veikloje yra apčiuopiamų rezultatų, o politinėje jų nėra. Prelegentas mano, ar nereikėtų keisti Vliko struktūrą įjungiant jaunimo organizacijas ir kt. Kilo visa eilė paklausimų bei pasiūlymų.

5. Sekmadienį, birželio 7 d. kalbėjo -- dr. J. K. Valiūnas -- Vliko pirmininkas tema -- Lietuvos išlaisvinimas ir santykiai su pavergta tauta.

Pirmiausia pirmininkas priminė Vliko atsiradimo istoriją, jo struktūrą ir iki šių dienų nueitą kelią. Pasidžiaugė jaunimo seminaru. Priminė apie Vliko struktūros keitimą. Viskas galima, tik reikia žiūrėti, kad nuo tų pakeitimų nenukentėtų pati organizacija. Vlikas visuomet laukia talkininkų ir pozityvių pasiūlymų. Juk Sovietų S-ga visą laiką kartojama kinkite Vliką ir viskas bus tvarkoje. Vlikas nesiduos ištraukiamas į jokias pinkles. Mes išvykdami iš tėvynės esame pažadėję gulditi galvas už Lietuvai laisvės gražinimą, o ką šiandien matome?

Nereikia kiekvieną lietuvių vadinti komunistu. Su kraštu reikia bendradarbiauti protu o ne širdimi. Visoje Sovietų S-goje šiandien neišskiriamas nei Lietuvos, platinama pagal išgales po grindinė spauda, kuri kelia reikalą suteikti gyventojams daugiau laisvių. Pirmininkas prane-

šė dar vieną šiltą naujieną, kad nuo liepos mėn. 1 d. iš Filipinų radijo stoties Veritas bus pradėta transliuoti lietuviškos programos, kurias girdės ir Sibirian ištremtieji lietuviai. Stotis yra galinga. Taigi dabar svarbu visiems lietuviams jungtis ir padėti paruošti programas. Transliacija garantuota penkeriems metams. Programa bus perduodama kasdien 1 val. 30 min. p.p. ir 8 v.v. Tai Vliko veikloje naujas laimėjimas. Dabar į Lietuvą žiūnios bus perduodamos iš keturių radio stočių -- Vatikano, Romos, Madrido ir Filipinų.

Po pranešimo Vliko pirmininkas turėjo paskalbėjimą su spaudos atstovais. Pasitarime dalyvavo ir ALT pirmininkas ką tik grįžęs iš Meksikos. Buvo iškelta visa eilė idėmių pageidavimų bei sumanymų. Pageidauta turėti dažniau tokių subuvinų, nes jie naudingi. Reikia labiau subendrinti spaudos darbą, kuris būtų naudingas Lietuvos išlaisvinimui.

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE
KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽO - GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE
JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros pliažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Atidaro vasarą nuo BIRŽELIO 20 D iki RUGSEJO MĖN. 7 D. ir jau DABAR priimami užsakymai.

Kreiptis: DR. ED. JANSONAS, 15 ROSEDALE ST., BOSTON, MASS. 02124. TEL. 288-5999, o po BIRŽELIO 20 D. tiesiai į vilą AUDRONĖ - CAPE COD, MASS., MARILJA JANSONAS.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIA

ŠV. PETRO BAZILIKOJE ROMOJE,
pasaulyje garsiausioje vietoje jau
baigiama įruošti.

Kiekvienam lietuviui branginančiam savo tautos kankinių atminimą dera būti šio paminklo kūrėju tarpe.

Šių metų liepos 7 dieną
kopolyčia bus dedikuota.

SAVO AUKĄ ATSIUSKITE PRIEŠ KOPLYČIOS DEDIKACIJĄ.

Rašykite:
LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND
2701 W. 68 St., Chicago, Ill. 60629.

— SAVE AT —

Mutual Federal Savings and Loan

INSURED
65th ANNIVERSARY
NOW

2212 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILLINOIS 60608
Peter Kazanauskas, President
Tel. 847-7747

ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$10,000. OR MORE,
2 YEAR MATURITY

6% PER ANNUM

Paid and Compounded Quarterly

5% PER ANNUM

REGULAR PASSBOOK ACCOUNT

NOW INSURED TO \$20,000.

PADĖTIS OKUPUOTOJE LIETUVOJE

DR. J. PUZINAS

Pirmiausia išsiaiškinkime, kas gi yra "Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjunga"? Glaustas atsakymas: Sovietų Sąjunga yra pagal komunizmo principus politiškai, visuomeniškai ir ūkiškai pertvarkyta ir dar labiau išplėsta carinės Rusijos imperija, laikanti pavergusi apie pusantro šimto tautų bei smulkesnių etninių grupių Europoje ir didžiuliose Azijos plotuose. Sovietų Sąjungą sudaro 15 "sovietinių respublikų", 20 "autonominių respublikų", 8 "autonominės sritys" ir 10 "nacionalinių apygardų". Iš visų "respublikų" didžiausia "Rusijos Sovietinė Federatyvinė Socialistinė Respublika", kurios federacijon įeina 13 "autonominių respublikų" (Totorių, Baškijų, Dagestano, Buriatų-Mongolų, Kuardinų, Komijų, Marių, Mardvių, Šiaurės osėtų, Udmurtų, Čuvašų, Jakutų, Karelių), 6 "autonominės sritys" ir Karaliaučiaus (Kaliningrado) sritis. Tai tiek tautų ir sričių virškiną tik viena Rusijos "Federatyvinė Respublika". 1970 m. sausio 15 d. surašymo duomenimis, Sovietų Sąjungoje rasta 241,477,000 gyventojų. Nors rusai tesudaro vos apie pusę visos Sovietų Sąjungos gyventojų, bet jie, remiami Raudonosios armijos, budrios policijos ir pavergtose tautose surastų ištikimų talkininkų, kontroliuoja visas vad. "sovietines respublikas", "autonomines respublikas", "autonomines sritis" ir "nacionalines apygardas". Kad ir konstitucijoje pasakyta, jog Sovietų Sąjunga yra "socialistinė darbininkų ir valstiečių valstybė", bet iš tiesų ji yra rusų kontroliuojamos komunistų partijos diktatrinė ir imperialistinė valstybė.

OKUPACINĖ SANTVARKA

Sovietai, 1940 m. birželio 15 d. karine jėga okupavę Lietuvą ir rugpjūčio 3 d. įjungę ją į Sovietų Sąjungą, tauojau įvedė sovietinės santvarkos sistemą. Žemė, bankai, pramonės ir prekybos įmonės nusavintos, pertvarkyti visų mokyklų mokymo planai, išmestos tikybos pamokos, įvesta rusų kalbos, komunistų partijos istorijos, marksizmo-leninizmo kursai. Lietuva paskelbta kaip "suvereni unitarinė darbininkų ir valstiečių valstybė, savarankiškumo ir lygiatėsiškumo pagrindu su kitomis tarybų socialistinėmis respublikomis sudaranti sąjunginę valstybę", tačiau absoliuti "suverenumo" vykdymo kontrolė priklauso Sovietų Sąjungos Komunistų partijai. Lietuvos Komunistų partija nėra savarankiška organizacija, ji tėra Sovietų Sąjungos Komunistų partijos dalinys -- jai privalomi visi maskvinės partijos organų nutarimai. Okupuotoje Lietuvoje ir nariai priimami ne į Lietuvos Komunistų partiją, bet į Sovietų Sąjungos Komunistų partiją. 1968 m. sausio 1 d. Lietuvos Komunistų partijai priklausė 105,418 narių bei kandidatų, taigi, tik 3,5% visų Lietuvos gyventojų. Partijoje buvo 69,811 lietuvių (66,3%) ir 35,607 rusai, žydai ir kitų tautybių žmonės (33,7%). Taigi, daugiau kaip trečdalis nelietuvių. Partiečių mokslo išsilavinimas menkas: net 28,3% tėra baigę ar lankę pradžios mokyklą, 51,9% baigę ar lankę vidurinę mokyklą ir tik 19,8% baigę ar lankę aukštąjį mokslo (Mažoji Lietuviškoji Tarybinė Enciklopedija, II tomas, Vilnius, 1968, p. 386). Partinio švietimo tinklas plačiai išskleistas visame krašte. Partinis apmokymas suskirstytas į tris grandis: pradinį, vidurinį ir aukštąjį. 1967/68 mokslo metais pradinio apmokymo 1,583 politinėse mokyklose bei rateliuose buvo 29,413 klausytojų, vidurinio politinio švietimo 2,702 marksizmo-leninizmo pagrindų mokyklose ir aukštesnio tipo rateliuose turėta 55,775 klausytojai ir aukštojo partinio apmokymo 1,058 marksizmo-leninizmo universitetuose, partinio aktyvo mokyklose, seminaruose mokėsi 31,921 žmogus. Tose partinio švietimo grandyse mokslas trunka 2-4 metus (MLTE, II, 1968, p. 385). Atsakingų partinių pareigūnų kadrai kalvė yra Aukštoji partinė mokykla Vilniuje,

1962 m. perorganizuota į "tarp respublikinę". Joje ruošiami partiniai, sovietiniai, komsomolo ir spaudos darbuotojų kadrai ne tik okupuotai Lietuvai, bet Latvijai ir Estijai. Be to, prie mokyklos veikia paruošiamieji kursai partiniams ir sovietiniams darbuotojams ir zoninė mokykla komsomolo kadrui ruošti Pabaltijui, Karaliaučiaus sričiai ir net "Rusijos Sovietinei Federatyvinei Socialistinei Respublikai" (Sovetskaja Litva, 1968, IX, 28). Daug Lietuvos Komunistų partijos narių moko ir kitose Sovietų Sąjungos aukštesiose partinėse mokyklose. Vien tik Maskvos aukštojoje partinėje mokykloje 1944-1967 m. baigė 668 okupuotos Lietuvos vadovaujantieji darbuotojai. Aukštąją partinę mokyklą Leningrade baigė 26, Minske -- 39 iš Lietuvos komandirui klausytojai (MLTE, II, 1968 p. 385). Taigi, rinkiniai žmonės, per kelerius metus išėję plačius marksizmo-leninizmo kursus, tampa vad. "mokslinio komunizmo" propagandistais, užima vadovaujamą vietą įvairiose okupuotos Lietuvos gyvenimo srityse ir ištikimai vykdo Maskvos centrinių organų įsakymus. Štai pagrindiniai Lietuvos Komunistų partijos valdomieji organai: 1. LKP Centro Komitetas, susidedęs iš 1313 narių, jų tarpe 35 rusų (1966 m.); 2. LKP Centro Komiteto Sekretoriatas, į kurį įeina 5 nariai; pirmuoju sekretoriumi yra Antanas Sniečkus, o antriu -- Vasilij Charazov, Maskvos skirtas priežiūrai; 3. LKP Centro Komiteto Biuras, sudarytas iš 9 narių ir 4 kandidatų; 4. LKP Centro Komiteto skyriai, lyg kokios ministerijos: Organizacinio-partinio darbo; Propagandos ir agitacijos; Mokslo ir kultūros; pramonės-transporto; Statybos ir miestų ūkio; Lengvosios ir maisto pramonės; Žemės ūkio; Prekybos ir buitinio aptarnavimo; Administracinių organų ir kt. Be skyrių vedėjų, bent kelių jo pavaduotojų, skyriuose dirba nemaža instruktorių, inspektorių ir kitokių pareigūnų, kurie priežiūrai partijos darbą miestuose ir rajonuose. Keletas skyrių vedėjų, daugumas skyrių vedėjų pavaduotojų ir visa eilė inspektorių bei instruktorių yra rusai. -- Maskvos skirti vadovai bei darbo priežiūrai. LKP tinklas plačiai aprėpia visą okupuotos Lietuvos teritoriją: 7 miestuose ir 44 rajonuose yra LKP miestų ir rajonų komitetai, kuriems vadovauja pirmieji sekretoriai, padedami dviejų sekretorių, kurių vienas paprastai būna rusas. Pagaliau visose įstaigose, organizacijose, įmonėse yra vad. pirminės partinės organizacijos, kurių 1968 m. yra buvę net 5,132. Žmonės darbamams parenka kadrai skyriai. Tu būdu, visa okupuota Lietuva yra absoliučioje partijos kontroliuotėje.

Aktyvus partijos pagalbininkas ir jos prieauglis yra komsomolas, oficialiai vadinamas "Lietuvos Lenino Komunistinio Jaunimo Sąjunga". 1968 m. vasario 28-29 d. Vilniuje įvykusiame XV-tame Lietuvos komsomolo suvažiavime išrinktas Centro Komitetas iš 111 narių (jų tarpe 26 rusai bei kitataučiai) ir 5 narių Centro Komiteto Sekretoriatas. Pirmuoju sekretorium yra lietuvis Vaclovas Morkūnas, bet jo pavaduotojas ir priežiūrai -- rusas Jurij Betev. Į komsomolą yra susitelkęs jaunimas nuo 14 iki 28 metų amžiaus. 1968 m. pradžioje okupuotos Lietuvos komsomolui priklausė 253,501 jaunuolis bei jaunu-

lė. Miestuose ir rajonuose veikia komsomolo komitetai, kuriems vadovauja pirmasis sekretorius, antrasis sekretorius, sekretoriai, instruktoriai, skyrių bei sektorių vedėjai. Be to, komsomolo organizacijos veikia aukštesiose, specialiose, vidurinėse mokyklose, įstaigose, gamyklose, kolchozuose, sovchozuose. Iš viso okupuotoje Lietuvoje veikė 6,442 pirminės kom-

somolo organizacijos. Komsomolo prieauglis -- spalviškai ir pionieriai. Jau I klasės mokiniai priimami į "spalvukus, Lenino anūkų". Spalviukams vadovauja ne mokytojas, bet pionierius, paprastai VII klasės mokinys. 1967 m. spalviukų buvo apie 120,000. Spalviukai, sukakę 10 m. amžiaus, paprastai III klasėje, tampa pionieriais -- leniniečiais. 1968 m. pionierių buvo 182,000.

Visi čia duoti skaičiai akivaizdžiai liudija, kaip intensyviai vykdomas okupuotos Lietuvos gyventojų komunistinimas, jų indoktrinacija.

(Bus daugiau)

ELTAI 50 METŲ

Lietuvos Telegramų Agentūrai ELTAI, vėliau Vakaruose pakeitusiai savo pobūdį, sukako 50 veiklos metų.

ELTA, informacinė įstaiga, aprūpinanti spaudą ir kt. įstaigas politinėmis bei kitomis žiniomis, buvo įsteigta Kaune 1920 m. prie Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos.

Eltos pirmuoju direktorium buvo dr. J. Erečas. Vėliau Eltos organizavimo darbą tęsė M. Avietėnaitė, J. Paleckis ir A. Jakobas. 1928-34 m. Eltai vadovavo E. Tu-rauskas, 1934-39 m. -- P. Dailidė, 1939-40 m. -- V. Gustainis.

Sovietams įsibrovus į Lietuvą, Eltos direktorium centro įstaigoje buvo paskirtas K. Korsakas, kurį vėliau pakeitė Leiba Šausas ir iš Maskvos atsijustas Isačenko. 1941 m. birželio mėn. pabaigoje Lietuvos Laik. Vyriausybės Eltos direktorium paskyrė J. Grišką.

Elta užsieny buvo atkurta 1944 m. Berlyne nutarus steigti slaptą informacinį biurą, kurio uždavinys būtų informuoti užsienį apie Lietuvos padėtį, aptarti ir Lietuvos valstybės atkūrimo galimybes bei viltis. Biuro vedėju buvo paskirtas A. Valiukėnas, bendradarbiu -- Julijonas Būtenas. Abiejų jau nėra gyvųjų tarpe.

Vlikui įsikūrus Wuerzburge, Informacijos Biuro vedėju buvo paskirtas J. Griška, gi 1945 Vliką nukėlus į Pfullingą, pranešimus, skirtus diplomatams ir politikams redagavo J. Būtenas, o biuletenius liet. visuomenei -- J. Griška ir St. Daunys. 1945-46 m. Eltos biuletenį redagavo G. Galvanauskas, talkininkavo B. Dundulis ir V. Trumpa. Eltos žinių biuletenis kasdien pradėtas spausdinti 1945 m. Elta 1945-46 m. buvo Vliko pirmininko žiniotė, gi 1946 m. E. Galvanauskui sudarius Vliko Vykđ. Tarybą ir įsteigus Informacinę Tarnybą nuo 1946 m. vadovavo prof. J. Brazaitis, B. Gaidžiūnas, T. Šidiškis, M. Brakas ir M. Gelžinis.

1952 m. balandžio 2 d. priimtas Eltos statutas su taisyklėmis. Rotorium "Eltos Informacijų" biuletenis nuo 1949 m. leistas kas 10 dienų. Ligi 1957 m. jį redagavo A. Pauliukonis, 1957-51 m. H. J. Jakūžaitis (abu mirę), 1961-65 m. -- V. Alseika, 1965-59 m. V. Rastenis ir nuo 1969 m. gruodžio mėn. V. Alseika.

Eltos biuleteniai siun-

čiami ne tik spaudai, bet ir paskirų kraštų politikams, diplomatams, įvairių kraštų laisvinimo veikėjams. Biuleteniai yra svarbus šaltinis svetimiems patirti apie Lietuvos laisvinimo bylą, veiksmų pastangas, bei sužinoti apie okup. Lietuvos gyvenimą, okupanto kolonizavimo, rusinimo bei kt. veiksmus, dar ir svetimųjų pasisakymus apie lietuvius ir kt.

Šiuo metu viena ELTA veikia Vakaruose, kita gi -- okupuotoje Lietuvoje, Vilniuje. Iš esmės, tik Vakaruose atkurtoji Elta galima laikyti 1920 m. Kaune įsteigtosios veiklos tęsėja. Vilniuje veikianti Eltos įstaiga yra laikytina nesavarankiška agentūra, bet maskvinės TASS įstaigos padalinys.

Dabar gi, nors vilniškė įstaiga turi per 50 savo "kolegijos" narių (vadovas -- D. Roda), ji aptarnauja "respublikinę" spaudą, radiją ir televiziją ir, aišku, Maskvą, kurią informuoja apie okup. Lietuvos įvairių sričių "laimėjimus". (E)

• PROF. TADAS IVANAUSKAS, š.m. birželio 1 d. miręs Kaune, buvo viena pačių stambiųjų asmenybių lietuvių mokslininkų tarpe. Gimęs 1882 m. gruodžio 16 d. Lebiados dv., Vosyliškių valsč., Lydos apskr. Ivanauskas gamtos studijoms atsidėjo dar gimnazijos suole būdamas. Aukštąjį Mokslo baigė Sorbonoje. Lietuvon grįžęs 1918 m., Ivanauskas 1919 m. Kaune įkūrė Gamtos tyrimo stotį, kurios rinkiniai sudarė pagrindą universiteto zoologijos kabinetui ir gamtos muziejui.

Ivanauskas zoologijos katedrai universitete vadovavo nuo pirmųjų aukštosios mokyklos dienų Kaune, nuo 1920 m., visą nepriklausomybės tarpsnį ir nuo 1940 m. -- Vilniaus universitete. Jis yra atstovavęs Lietuvą visoje eilėje užsienio konferencijų, dalyvavęs ekspedicijose Brazilijoje, Murmansko, Norvegijos pakraščiuose ir kitur.

Velionies iniciatyva Lietuvoje buvo įvestas paukščių žiedavimas, be to, Ivanauskas 1929 m. pirmasis Lietuvoje surengė kailinių žvėrelių auginimą.

Pirmaujančiu gamtininku buvęs nepr. Lietuvoje, tokiu išlikęs ir okupacijų metais, ligšiol, Ivanauskas daugiausia domėjosi paukščiais. Vienas svarbiausių, šalia keliolikos kitų, Iva-

J. GRAUDA

Apie lietuviško miesto steigimą

Nekartą mūsų spaudoje buvo keliamos mintys: reikia mums lietuviško miesto. Pirkime šimtą akrų žemės, pristatykime pastatų, pavadinkime mielu lietuviams vardu (pav. Bakūžė samanota") ir šitokiu būdu susitvarkę, gyvensime kaip mieloj Lietuvoj. Valdininkai rytais eis į lietuviškas ministerijas, vaikai skubės į lietuviškas mokyklas. Niekas niekur nepaklys, nes ant kampų bus lietuviški vardai, lietuviško miesto gatvių pavadinimai. Aerodrome stovės lietuviški lėktuvai Darius ir Girėnas. Kur nors šone bus kurortas vardu Palanga. Lietuviška opera jau gatava. Tik išvyliok ją iš Chicagos, ir tuoj bus Traviata arba Carmen. Kunigais kviesime tik tuos, kurių nereikia piketuoti su juodomis vėliavomis. Į kapiņas neleisime įvežti anei vieno krano karstams mėtyti. Per lietuvišką radiją stoti transliuosime Šabanauko plokšteles. Kambarius apstatysime lietuviško stiliaus baldais. Net mėginsime išleisti bent po knygą per metus. Bet jau tokią tą viena puošnią, lyg "visų laikų puošniausią", kurią išleido ponas Brazdžionis. (Tai ne mūsų, bet spaudos copyright terminas).

-- Tai tiesiog svajonė, tai tiesiog rojus! suriko vienas iš prakalbų dalyvių. Aš dedu savo šimtą tūkstančių ir įsijungiu į lietuviško miesto steigimo pionierius.

-- Aš pridedu savo antrą šimtą tūkstančių, suriko kitas tautietis, tiesiog nežinąs kur dėti pinigų.

Ir jis jau vaizdavosi turįs tame mieste puošniausią namą, kuris stovi taip išskirtinai pastebimas, kaip turtingų vertėjų koplyčios Švento Kazimiero kapinėse.

Tik išsikišo p. Vladas Bakūnas, ir pareiškė: -- Tas klausimas neblogoje formoje buvo iškeltas tuolaikinio Bendruomenės pirmininko atsišaukime mūsų spaudoje. To plano iniciatorius, kiek vėliau, viename lietuvių baliuje to baltiaus rengėjus sveikino jau nebe "lietuviško kaimo", bet "miesto" vardu.

Ir Bakūnas paklausė:

-- Kur visa tai yra? Po žeme ar mėnulyje? Ar tai nebuvo tik iniciatoriaus vaizduotės padaras -- lietuviškas blefas?

Svajonės nėra blefas. Kas užgins mums dabar lietuviškame baliuje kalbėti apie lietuvišką didmies-tį?

Stovi dangorėžių gatvė, siaura kaip kalnų tarpek-lis, kaip Wall Street. Stovi ten namas kaip Chicagos Hancocko griozdas. Tas namas turi lietuvišką vardą. Sakykime "Bakūžė samanota". Metro -- lietuviškas. Traukinėlis virš gatvių -- lietuviškas. Reklamos danguje, lėktuvų rašomos -- lietuviškos. Sakykime -- skrenda lėktuvas ir rašo danguje: Antrojo Kaimo premjera. Be senų anekdotų.

Lietuviškos visuomenės diferenciaciją didmies-tis logiškai užbaigtų. Visi kultūrininkai būtų visai nusialinę ir taptų proletariatu. Visi profesionalai ir vertėivos taptų multi-milionieriais. Visų turtingųjų vaikai taptų hipiais, militantais ir protestoriais.

Gatvėse būtų amerikoniškų kampus mūšiai. Viskas būtų lietuviškai. Ir militantai skelbtų lietuviškus keturių žodžių obalsius.

Blefas? O kas mums užgins svajoti? Ypač baltiaus metu.

nausko mokslo veiklų, Lydos apskritį ir reikaitai stambus, 3 tomų darbas "Lietuvos paukščiai" (kelios laidos, 1938-1955 m.).

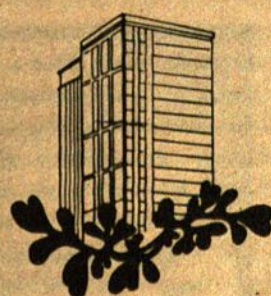
Velionis reiškėsi ir visuomenės gyvenime. Nepr. Lietuvoje dirbo Šaulių sąjungoje, kaip šaulys -- savanoris kovoją dėl Lietuvos laisvės. Lietuvos patriotu buvo visą savo kūrybinę gyvenimą. Ne visiems žinomas faktas, kad prieš kelerius metus jis buvo nuvykęs į gimtąją

Lydos apskritį ir reikaitai stambus, 3 tomų darbas "Lietuvos paukščiai" (kelios laidos, 1938-1955 m.).

Tadas Ivanauskas birželio 3 d. palaidotas Tauriškėse; Garliavos valsč., kur jis gyvendavo ir buvo įkūręs kailinių žvėrelių ūkį. (E)

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Saugus ir pelningas santaupų investavimas į nekilnojamąjį turtą

**RUTA Inc., 3002 Santa Monica Blvd.
Santa Monica, Calif. 90404
Tel.: (213) 828-7525**

Jūs gaunate Kalifornijos valstybės įstaigose įregistruotą nuosavybės laktą, be Jūsų sutikimo ar su Jumis neatsiskačius niekam neperleidžiamą. Dėl smulkesnių informacijų kreipkitės į mus, lietuvių įkurtą ir vadovaujamą investavimo Bendrovę

MACHINIST
Experienced in machine assembly
also
STEEL FITTERS
For Conveyor Assembly Days & Nights.
Will consider part time help.
MAYFRAN, INCORPORATED
1710 Clarkstone Rd.
Euclid, Ohio
(44-50)

AMERIKA EUROPIEČIO AKIMIS

Eduardas Cinzas

Vieną vakarą Kazimieras sumanė parodyti amerikietišką karčiamą. Nuvykstame į Lietuvinko "įstaigą". Prie bufeto lovio sėdi kelio-likos vyrų. Persimeta žodžiais, rūko ir laikas nuo laiko nugaria iš stikluko. Patalpa apytamsė, nyki, tik Lietuvinkas sukinėjasi ir plepa už visus.

-- Nemokate linksmintis, -- sakau Kazimierui. -- Pas mus Belgijoje šviečia lempos, gaudžia muzika, aidai juokai ir kortų trunkymas. Čia, brole, kažkokios pakasynos.

Nuveža, kur linksmiau. Ponia našlė, sužinojusi, kad aš iš kito marių kranto, pasiūlo... kugelio. Valgau ir galvoju, kad to kugelio prisivalysiu dešimčiai metų! Pabuvę pusvalandį, vykstame atgal. Pro tautines kapines. Kur ilsisi nemaža save rimtais laikusių vyrų. Griaudu, kad net kapinėmis žmonės atsidalija.

Prieš keletą metų Balzekas sumanė įkurti lietuvišką muziejų. Pradėjo rinkti ir priiminėti reitenybes, o ilgainiui, net nesitikėdamas tokio susidomėjimo, sukūrė šauniai atrodančių muziejų. Pats Balzekas junioras retą lietuvišką žodį besugraibė, bet jo tėvukas, sako, dar lietuviškai ir keikiasi. Tam muziejuje teko aplankyti tris mūsų dailininkų parodas, o prie jo durų pamatyti bene vienintelį mūsų išeivijos antiseimitą. Vaikšto seniokas su šūkių lenta ant krūtinės ir keikia žydus.

-- Kodėl nesudraudžiate? -- klausiu Kazimierą. -- Nei šis, nei tas...

-- Bandėme, bet jis gieda savo demokratiją. Ir žydų bendruomenės komitetas skundėsi ir, kaip tu, rginio sudrausti, bet negi įkirsi seniui rykščiai?

Teko susitikti ir šnektelti su keletu Lietuvos žydų. Vienas iš Ukmergės, gerai kalba lietuviškai, bet išsisukinėja nuo pokalbio. Kitas, linksmas kallių pirklys, dažnai rengiantis parodas Jaunimo Centre, mie-

lai kalba, nors sunkiai bepavarto lietuvišką liežuvi. Sako, kad giriiasi, jog lietuviai jį "pastatė ant kojų" ir dosniai aukojas visiems reikalingams.

Kažkurį dieną buvome Madisone, netoli Chicago centro. Sužinojau, jog greta susispietę bomai. Prašau, kad nuvežtų ir parodytų tuos Chicago linksmuolius. Pamačiau ir -- išsigandau. Kažkas jau gyvuliška, nebesuvokiama žiūrint pro lėtai važiuojančio automobilio langą. Boma is vadinami nebepagydomi ar nebepataisomi, kaip kiek vienam geriau, alkoholikai. Jų visas gyvenimėlis besisuka apie pigaus vyno bonką. Šalpos įstai gos duoda pavalgyti, visai prasigėrusiems parūpina kelių dienų ar valandų darbą, kad galėtų nusipirkti naują bonką. Mačiau sėdinčius ant šaligatvių, ant namų laiptelių, gulinius kiemuose, svirduliuojančius per gatvę. Tiek baltieji, tiek negrai sutelpa šitame pragare, veda vienas kitą, bendrai griuvinėja viduramžių kiemų šiukšlynuose. Klausiu, kodėl jiems niekas nepadaeda, negydo. Negi priversti? atsako man. Demokrati- ja... Kodėl miesto savi- valdybė neišsiunčia jų į gydymo ir priverčiamojo darbo institucijas, tai ir šiandien negaliu suprasti. Tarp boma buvę ir lietuviai: vienas gana aukštas karininkas ir vienas klebonas. Tikėkit netikėkit, kaip nori. Manau, kad kai kurie dar neužmiršo Emilio Janingo filmų valakatos ir vis tebebando nuskurėlyje įžiūrėti nusigėrusį baroną.

Norėdamas susidaryti tikrą uždarbį, pragyvenimo išlaidų, būtų nuomos vaizdą, kalbėjau su daugybe žmonių. Landžiojau po krautuves. Pasirodo, kad Amerikoje pragyvenimas nėra brangesnis, negu Europos Bendrosios Rinkos kraštuose, o uždarbiai dvigubai didesni. Kadangi belgai, kaip ir visos mažos tautos, yra dideli šovinis- tai ir nieku gyvu nesutin-

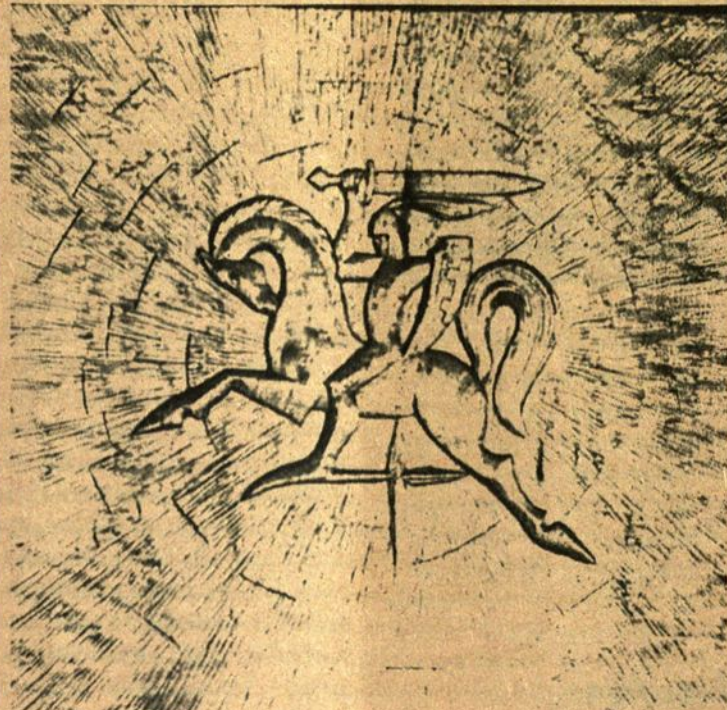
(Nukelta į 6 psl.)

DAIL. VIKTORO LIAUKAUS DROŽINĖJIMO MENO KŪRINIAI

Viktoras Liaukus visą savo gyvenimą buvo pamėgęs meną ir sportą, kuriems atiduodavo visą savo laisvalaikį po kasdienio darbo tarnyboje. Su tais savo polinkiais gyveno Vokietijos stovyklose, juos atsivežė ir į šį kraštą, prieš dvidešimt metų jame iš-

ninko pripažinimą -- woodcarver master diplomą.

Iki šiolei dail. Viktoras Liaukus yra sukūręs per tris šimtus paveiklų, skulptūrų, mozaikų ir medžio drožinių. Savo darbų parodas jis buvo suruošęs Connecticut universitete (2 kartus),

VIKTORAS LIAUKUS

Vytis

kūręs Wethersfield, Conn. Dar daugiau. Atsidėjęs medžio drožinė- jimo meno studijoms, Viktoras Liaukus išgijo oficialiąsios srities me-

Tarptautinėje meno parodoje New Yorke, Hartfordo miesto bibliotekoje, vietinių bankų patalpose ir savo dabartinės tarnybos įstaigoje -- vie-

VIKTORAS LIAUKUS

Lietuvaitė

VIKTORAS LIAUKUS

Myli-nemylė...

šųjų kelių departamente, kur jis dirba kaip vyr. inžinierius - braižyto- jas.

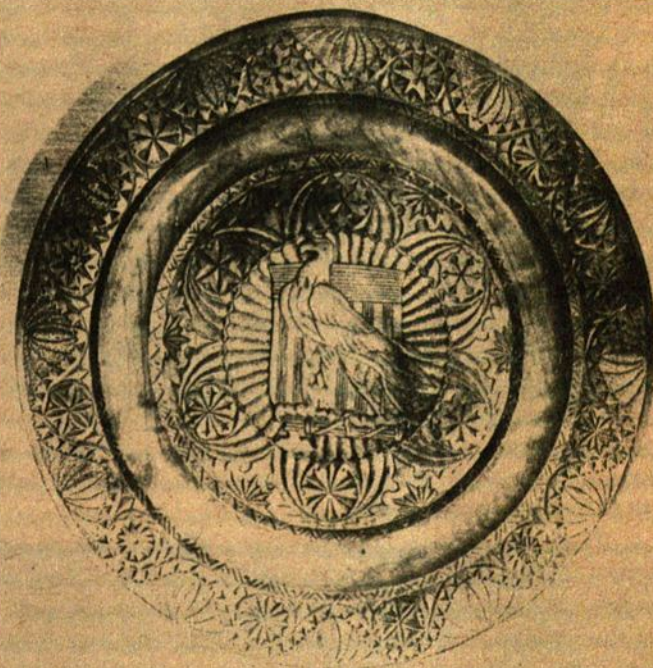
Dail. Viktoro Liaukaus darbų atsirado pas adv. Antaną Olį, dr. M. Colney, dr. Avižonį, p. Stulginskaitę, p.p. Bajoriną, p.p. Jucėnų ir kitus jo šeimos draugus bei bičiulius. Geras pusšimtis jų yra Viktoro Liaukaus namuose, apie tiek pat globoja jo abiejų sūnų -- Gedimino ir Sigitos šeimos. Dauggerų darbų yra likę Vilniuje.

Pasiteiravus, kur būtų galima jo darbų iš- gyti, dail. Viktoras Liaukus pastebėjo, kad jis savo darbų nepardavinė-

(Nukelta į 6 psl.)

Viktoro Liaukaus medžio rai- žinys "Nedėlios rytelįėjau vandenėlio".

VIKTORAS LIAUKUS

Vyšnios medžio lėkštė

LAIKO UŽTĖSIMO TAKTIKA

J. GLIAUDA

(5)

IŠTRAUKA IŠ ROMANO AGONIJA, KURIO ANTRĄJĄ LAIDĄ IŠLEIDO VILTIS

Išėjęs iš posėdžio, jis paskyrė Lietuvos ministerį Italijoje atsarginiu diplomatų šefu.

Pirmasis Merkio apsisprendimas po trečiojo visai nevaisingo atsilankymo pas Molotovą buvo nusistatymas skubiai grįžti į Kauną. Per savaitę, kurią jis sugaišo Maskvoje, jis neteko ryšio su savo ministerių taryba. Jis liepė užsakyti ryt lėktuvą grįžti Kaunan.

Lietuviai kariškiai, vienai ar kitaip tomis dienomis atsėdūrę Maskvoje, buvo arti konflikto. Visi buvę savanoriai, dalyvavę Nepriklausomybės kare, visi puiklame keturiasdešimties metų amžiuje, jie juste juto sovietinio milžino spaudimą mažai Lietuvai. Iš Molotovo lūpų nuolat sklindant tai kartojamai kazuistika, Lietuvai teliko tik teisintis. Gynimosi kova neveda į laimėjimą.

Todėl kariškiai savo pirmuoju išjungimu į konfliktą (pasikalbėjimu su Merkiu) numatė ne kovą su žvėriu, bet žvėries maldymą. Jie jautė, kad tokia auka žvėriui gali būti vyriausybės keitimasis. Kartu jie jautė dar, kad koalicinės vyriausybės praplėtimas naujomis pajėgomis būtų ir iš esmės naudingas Lietuvai pasitikėjimui savimi atgauti.

Kaip ilgai būna netikima Atlantų plaukiančio laivo denyje, kad gali nuskesti „neskėstantis“ laivas, kai jis iš tikro jau grimzta į vandenį, taip ir Lietuvos kariškiams Maskvoje nekilo mintis, kad konfliktas jau yra pasistumėjęs per toli.

Jeigu rusai rimtai grasintų, tai jie žvangintų kardu, — samprotavo vienas kariškių. — Bet rusai nežvangina kardu. Jie ir negali žvanginti, nes tai išgirs jų bičiulis Adolfas. Juk savo reikalavimams paremti jie negąsdino Kauno bombomis. Pagaliau ar jie gali bombarduoti Lietuvą, kur yra jų igulos?

Vakarų įvyklai rodė, kad Europa jau yra įžengusi į naują vertybių perkainojimo etapą. Griūvanti Prancūzija ir pergalingai žygiuojanti Vokietija. Šimtas dienų Suomijos ir Rusijos karo. Lenkija...

Ar Lietuva turi sąjungininkų?

Problematiškoji ir tolimoji Amerika teikė nerealių simpatijų, ir tiek. Tik tiek sentimen-

to, kad ten gyvena daug lietuvių, daug Lietuvos patriotų.

1918 metai šiomis sąlygomis nepakartojami.

Užsisakykit 'Agoniją'

— I Š K I R P T I —

DIRVOS ADMINISTRACIJAI

6907 Superior Avenue
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol., už kuriuos prašau atsiųsti:

..... egz. J. Gliaudos romaną "AGONIJA".
Kaina 5 doleriai.

Pavardė ir vardas

Adresas

IŠKILMINGAI PAGERBTAS KUN. JONAS BAKŠYS

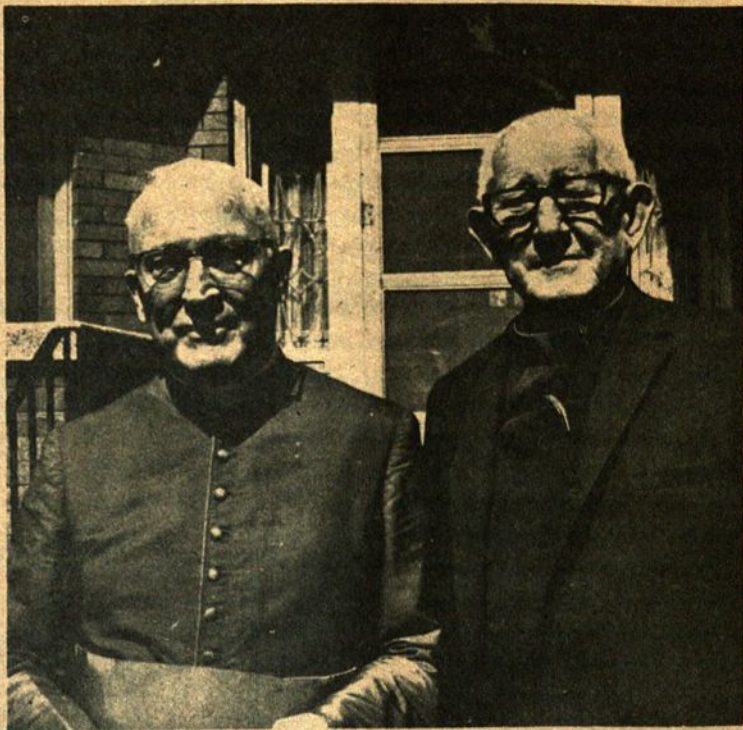
Birželio mėnesio 7-tą dieną, Rochesteryje, New York, lietuvių parapija iškilmingai paminėjo kunigo Jono Bakšio 50-ties metų kunigystės jubiliejų.

Minėjimas buvo pradėtas mišiomis Šv. Jurgio bažnyčioje, kurias atnašavo pats jubiliantas. Pamokslą sakė prelatas Jonas Balkūnas, specialiai šiai progai atvažiavęs iš Maspeth, New York. Pamaldose taip pat dalyvavo ir Rochesterio vyskupas, Jo Ekscelencija Dennis W. Hickey.

Penktą valandą popietį jubilianto pagerbimui buvo suruoštas banketas, kurį labai sklandžiai pravedė du Rochesterio visuomenininkai, senosios lietuvių kartos atstovai p. John Sliks ir naujosios kartos -- prof. dr. Antanas Klimas. Bankete dalyvavo apie keturi šimtai senosios ir naujosios kartos lietuvių. Taip pat jame dalyvavo ir Rochesterio miesto burmistras, Stephen May.

Banketo metu buvo pasakyta daug kalbų bei sveikinimų. Oficialią jo dalį pagyveno Rochesterio lietuvių bendruomenės choras, vadovaujamas Jono Adomaičio ir palydimas pianinu Kęstučio Saladžiaus bei Kornelijaus Cieminio.

Kunigo J. Bakšio pra-

Prelatas Jonas Balkūnas ir sukaktuvininkas kun. Jonas Bakšys.

eičiai paminėti buvo paruoštas dainų ir deklamacijų montažas, kurį gražiai išpildė solistė Vlada Sabalienė ir kun. Liudas Januška, palydimi pianinu Zenono Nomeikos. Poeziją deklamavo Izabelė Žmuidzinienė ir Pranas Puidokas. Montažo pasakotojas buvo Bronius Krokys.

Minėjimas praėjo sklandžiai ir didingai. Gausus Rochesterio lietuvių dalyvavimas minėjime parodė, kad kunigas J. Bakšys buvo parapijiečių mėgiamas ir, kad jo asmenybė Rochesterio lietuviams buvo akstinas bendram darbui.

Nuopelnas už suruoši-

mą šio gražaus minėjimo priklausė rengimo komitetui, kuris susidėjo iš: John Sliks, A. Sabalio, prof. dr. A. Klimo, V. Vitkaus, K. Pikūno, P. Dirsės, V. Vismano.

(rd)

Amerika...

(Atkelta iš 5 psl.)

ka, kad žmonės gali geriau gyventi, negu jie, parsivežiau "rašytų" įrodymų. Parsivežiau ir nuosivylimą, kad Amerikoje liga vis dar tebėra kardas virš darbininko galvos. Daug kalbama apie socialinę apsaugą, bet reikalas taip ir nejuda į priekį, o jeigu ir pajuda tai vėžlio žingsneliu.

Nustebau ir dėl to, kad ten niekas neturi pasų. Visus dokumentus visose įstaigose ir reikaluose atstoja vairavimo leidimas. Tai vienintelis dokumentas, kurį patvirtina nuotrauka.

Pinigų niekas nesivežioja. Kiekvienas turi einamosios sąskaitos numerį ir su juo atlieka daug dalykų. Net pirkdami benziną paduodi tą kortelę, ir viskas sutvarkoma.

Bankai spauسته spaudžia pasiskolinti pinigų. Kredito galimybės labai plačios, kartais nuvedančios į didelius sunkumus. Ne todėl, kad bankai išnaudotų žmones, bet todėl, jog neretas "apsiskaičiuoja" ir prisidaro tiek skolų, kad nebeišgali mokėti.

Apie lietuviškąją Chicago jaunimą nedaug ką galima pasakyti: vidutiniškai. Naujos Amerikos neatrado, maištauja, krypta į kairę, kaip ir visur. Yra retų išimčių, kur gili kultūra siejasi su tikru lietuviškumu. Yra linkusių į "hipizmą" rūkančių marijuhaną, o gal ir LSD nirvanoje ieškančių pertekliaus ir nieko neveikimo vėžio sugrauztos civilizacijos malonumų.

Po trijų mėnesių viešnagės susirengiau namų. Grįžtant lėktuvas buvo pustūstis, tai nors gerai išsimiegojau. Islandijoje išgėriau lašą viskės ant ledo gabalo, nusipirkau bemuitinių kvėpalų, norvegišką pypkę. Liuksemburgo orstotėje pasigedau savo багаžo. Puolu šen, puolu ten, bet niekur neranda. Vėliau paašikėjo, kad mano багаžas užsikliko New Yorke. Užpildau popierizmą, priimu

MINDAUGAS MAČIULIS

SAVO KONCERTAIS STEBINA KLAUSYTOJUS

J. ŽILEVIČIUS

lis. Skambino Griego Concerto A minor Simfoniniam orkestrui pritariant, Mindaugas Mačiulis scenoje jautėsi labai laisvai, ramiai, nesimantė jokių nervingumo poreiškių, pirmaisiais

Pianistas Mindaugas Mačiulis

akordais jau užbūrė klausytojus, nes ir išėjus scenon jau buvo klausytojų aplodismentais širdingai sutiktas. Pianistas parodė gražią techniką, nepaprastą ekspresiją, instrumentas atrodė jam tik žaisliuku ir skambėjo taip kaip jis norėjo pagal jo jausmų poreiškius pirštuose. Buvo atliktas kruopščiausiai ir tobuliausiai paruoštas, kas sudarė visai pribrendusio pianisto koncertinį išpildymą. Tokiam ramiam pianisto skambinimui nesunku buvo orkestro vadovui palaikyti su solistu muzikinį dialogą. Tai buvo tikrai meninis aukštos rūšies pasigėrėjimas.

Paskutiniuoju numeriu ėjo Mindaugas Mačiulis.

atsiprašinėjimus ir pažadus greitai atgauti savo turtą. Aikštėje laukia keli taksi vairuotojai. Pasirenku linksmiausią ir prašau, kad nuvežtų į traukinio stotį.

-- Dabar jokio traukinio į Belgiją nėra -- sakė. -- Ir greitai nebus. Sninga, šalta. Vešk tada, sakau, tiesiai Belgijon. Susiderame dėl kainos ir patraukiame miškuotais Liuksemburgo keliais į Briuselį. Po dešimties dienų atsirado багаžas. Pusė багаžo, nes visi gerieji daiktai išimti. Skambinu į Liuksemburgą, telegrafuoju į Ameriką, bet daiktai dingę. Kaip į vandenį. Ir šiandien nežinia, kas vilki mano "mėlynuką" ir kieno ausyse blizga žulietai pirkti auskarai.

(Europos Lietuvis Nr.17)

Dail. V. Liaukus

(Atkelta iš 5 psl.)

jas, nes į juos įdedas per daug kruopštaus darbo, esą nepatogu net minimalinę kainą pasakyti. O be to, mielos marčios Rūta ir Milda jo darbus tiek pamėgusios, kad nenorinčios jų niekur išleisti.

Gavę keletą nuotraukų stengiamės nors jomis savo skaitytojus supažindinti su dail. Viktoro Liauka kūriniiais, kurių pagrindinis bruožas daugiausia yra lietuviškas motyvas, išreikštas moderniai stilizuota forma.

Našių ir kūrybingų metų.

(al)

metus iš eilės jis laimėjo stipendiją. 1968 metų pavasarį dalyvavo de Paul Universiteto Young Artists of Tomorrow koncerto programoje, vasa- sarą lankydamas Hull House meno ir muzikos stovyklą pas Mr. Julian Leviton jis laimėjo piano koncerto varžybas ir su Hull House Simfoniniu orkestru du kartus išpildė Beethoveno Concerto No. 1, rugsėjo 7 d. Chicagoje įvyko Mindaugo Piano Recitalis. Jis taip pat pasirodė pakartojamai televizijoje WTTW ir kanaluose 5 ir 26. Roosevelto Universitetas Mindaugui suteikė pilną stipendiją ir rugsėjo mėn. jis pradės muzikos studijas to Universiteto Muzikos Kolegijoje.

Programa buvo išpildyta su nepaprastu pasisekimu ir sėkmingai atliko sunkius ir sudėtingus kūrinius be sunkumo, be įtempimo, atrodė lyg žaizdamas piano ir visą laiką laikydamas klausytojus sukauptoji įtampoje. Buvo atlikta: Domenico Scarlatti Sonata L. 104 C major, Sonata L. 413 D minor, Sonata L. 345 A major; J. S. Bacho Partita No. 2 C minor -- Sinfonia, Allemande, Courante, Sarabande, Rondeaux, Capriccio, R. Schumano Aufschwung (Soaring) Opus 12; Claude Debussy Minstrels, La Puerta del Vino, Jardins sous la Pluie; Beethoven Sonata in F minor, Opus 57 (Appassionata) -- Allegro assai, Andante con moto, Allegro ma non troppo.

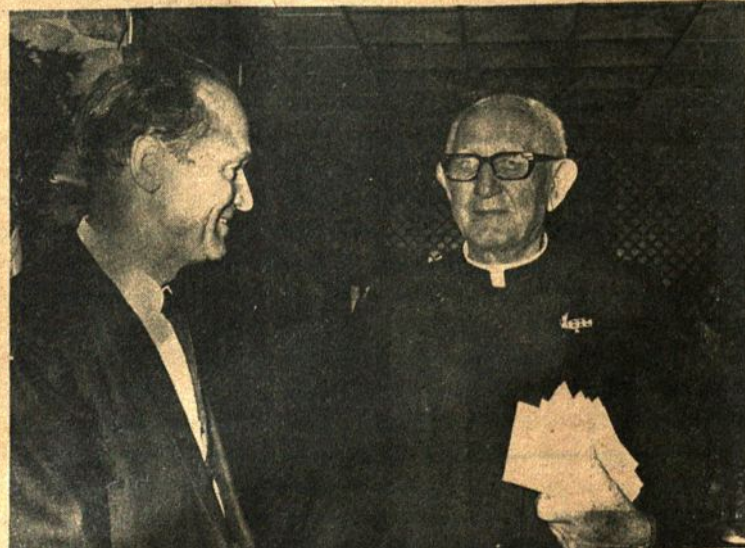
Programa buvo parinkta grynai akademinė, kas paprastai atliekama studentų koncertuose. Panašias programas yra man tekę girdėti ir prieš 50 su virš metų Petrapilio Konservatorijoje kai mano kursiniai draugai S. Prokofjevas, Ebay ir S. Barer išpildydavo kai jie pereidavo iš vieno skyriaus į kitą. Grynai priminė Petrapilį, vėliau net Šostakovičių teko girdėti. Tai čia eina kalba apie aukštojo skyriaus baigiančius. Mindaugas Mačiulis visai panašią programą skambino tik trūko Bacho Fugų ir techninių, koncertinių etiudų. Prieš kelis metus girdėtas pianistas padarė milžinišką pažangą ir nestebėtina, jei jis nugali kitus su juo lenktyniaujančius. Atrodo, iš pedagoginės pusės imant, dabar jis turėtų būti aukštajame skyrių, virtuozinio paruošimo programų ir meninio jų apipavidalinimo -- tai irgi kelių metų kursas, sunkus rimto darbo.

Programos atlikimas įrodė, kad Mačiulis sugeba sunkius ir sudėtingus veikalus lengvai nugalėti, kas įrodo jo nepaprastą gabumą pianistinėje srityje. Įtemptai tęsiant savo darbą kaip iki dabar, tai nėra abejotina, kad jaunas pianistinėje srityje. Gaila, kad ne vieno dalykėlio nebuvo tokio, kur būtų pianistas parodęs dainingumo veikaluose, kaip pvz. Chopino Nocturnai, bet

(Nukelta į 7 psl.)

Kun. J. Bakšio sukaktuvėms ruošti komitetas. Iš kairės: dr. A. Klimas, P. Dirsė, V. Vismanas, J. Sliks, V. Vitkus, A. Sabalis. Nuotraukoje trūksta K. Pikūno.

Dirvos bendradarbis Juozas Jurkus su sukaktuvininku kun. J. Bakšiu.

Sol. V. Sabalienė dainuoja su LB chorų kun. J. Bakšio pagerbime.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

SUPERIOR SAVINGS IR ST. CLAIR SAVINGS NEBESIJUNGS

St. Clair Savings Association prezidentas Harold C. Swope ir Superior Savings and Loan Association sekretorius John T. DeRigher praneša, kad jie bendrai sutiko atsisakyti siūlyto abiejų bankų susijungimo ir panaikinti visus įsipareigojimus pramatyto susijungimo, kadangi Federal Home Loan Bank Board statomos sąlygos neatitinka jų pramatytiems veiklos planams.

• Superior Savings banko visi trys skyriai, JAV nepriklausomybės šventės proga, liepos 3 ir 4, penktadienį ir šeštadienį, bus uždaryti ir bankinės operacijos tom dienomis nebus atliekamos.

• LIŪTAS GRINIUS, ASS pirmininkas, gegužės 16 d. atvykęs iš Los Angeles į PLB rengiamą Clevelande JAV ir Kanados lietuvių jaunimo suvažiavimą, dr. S. ir G. Matų namuose susitikio su Clevelando akademikais. Šiuo metu L. Grinius su visa šeima dalyvauja ASS rengiamoje Pavasario Savaitėje Dainavoje.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus galite kreiptis į Z. Obelenį tel. 531-2211.

M. MAČIULIS...

(Atkelta iš 6 psl.)

visa buvo sukoncentruota bravouruose technikos. Čia pasigesta muzikinio meninio atsipalaidavimo melodinėse srityse. Bendrai imant, Mačiulis savo koncertu nudžiugino visus susirinkusius, kurie širdingiausiai ilgai reiškė savo džiaugsmą, daug kartų iššaukdami scenon ir prašydami paskambinti bisui.

Ir štai malonu pranešti, kad jaunas pianistas Mindaugas Mačiulis vasarą praleis studijuodamas Northwestern universiteto muzikos kursuose. Tėveliai pasidžiaugdami sūnaus laimėjimais pakvietė gražų būrį svečių į savo rezidenciją, kad galėtų drauge pasidžiaugti sūnaus atsiekimais. Svečių tarpe buvo matyti iš įvairių kraštų, toli nuo Chicago gyvenančių. Tai vis Mačiulio draugai, kurie džiaugiasi jauno pianisto pažanga.

LTM Čiurlinio Ansamblio giedos 10:30 val. Šv. Mišių metu Šv. Jurgio bažnyčioje ir atliks meninę dalį Lietuvos okupacijos -- tragiųjų birželio įvykių minėjime Clevelando Lietuvių Kultūriniam Darželyje, sekmadienį, birželio mėn. 21 d., 12 val.

• BIRŽELIO ĮVYKIŲ minėjimas Clevelande įvyksta sekmadienį, birželio mėn. 21 d. sekančia tvarka:

Šv. Mišios: 10 val. Naujos liet. parapijos bažnyčioje 10:30 val. šv. Jurgio liet. parapijos bažnyčioje

Minėjimas: 12 val. Lietuvių kultūriniam darželyje. Kalbas pasakys Liet. Krikšč. Demokr. pirm. A. Kasiulaitis ir Clevelando miesto tarybos pirm. ir kandidatas į JAV Kongresą James V. Stanton. Meninei daliai atlikti yra pakviestas Čiurlionio ansamblis.

Ona Mikulskienė su savo kanklių muzikos studijos mokine D. Šukyte. Ši šeštadienį, birželio 20 d. 7 v.v. Čiurlionio ansamblio namuose įvyks šios studijos mokinių rečitalis. Visa Clevelando Lietuvių visuomenė kviečiama atsilankyti. Įėjimas laisvas.

V. Bacevičiaus nuotrauka

SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADETUS INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Už įvairius taupymo sertifikatus moka

5 1/4% iki 6%

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vésinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metal simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

vavo iš Los Angeles atvykęs inž. E. Vilkas, buv. ASS pirmininkas. Iš Clevelando P. Molis ir E. Vilkas išvyko į ASS Pavasario Savaitę Dainavoje.

• ŠV. KAZIMIERO LIUANISTINĖ MOKYKLĄ išsirinko naują tėvų komitetą. Birželio 8 d. susirinkęs komitetas pasiskirstė pareigomis sekančiai: pirmininkas - Antanas Kavaliūnas, vicepirmininkas - Vytautas Sniečkus, kasininkas - Vincas Urbaitis, sekretorė - Irena Gedrienė, parengimų vadovas -- Petras Kaunas, narės: Valdonė Žiedonienė ir Antanina Petraitienė.

• Prieš atnaujindami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

PARDUODAMAS

Naujas 3 miegamųjų ranch tipo namas prie Stevens Blvd., Eastlake. 1 1/2 vonios. Rūsų. 51x250 sklypas. "Disposal" ir sienojimo mūrytas pečius. Kaina — 23,900. Skambinti vakare RE 1-6140. Diena WH 2-4440. (45-46)

REGISTERED NURSE
FULL OR PART TIME
2:30 - 11 P.M. or 11 - 7 A.M.
Responsible, mature person sought for first class geriatric nursing home in eastern suburb. ECF certified. Competitive salary range, fringe benefits. References required. Call 371-5500 8 a.m. - 5 p.m.

THE MONTEFIORE HOME
3151 Mayfield Rd.
CLEVELAND HEIGHTS, OHIO
(42-48)

Jus džiaugsitės gyvenimu daugiau su State Savings MĖNESINIŲ ČEKIU

Mes siūsiame Jums čekį sekančią mėnesį — ir kiekvieną mėnesį — kol jūs pasakysite mums sustoti! Tik investuokite \$1,000 ar daugiau į State Savings taupymo sertifikatus — Jūs uždirbsite milžinišką 5.25% per metus, išmokamus Jums (ar kam kitam nurodytumėte) su MĖNESINIŲ ČEKIU.

Skambinkit ar atėjkit pilnom smulkesnom nemokamo patarnavimo!

State Savings AND LOAN COMPANY

4055 Mayfield Rd., South Euclid
11423 Buckeye Rd., Cleveland
30500 Lake Shore Boulevard, Willoughick

Skaityk ir platink DIRVĄ

PARDUODAMAS

Dviejų šeimų namas E. 185 St. ir Lake Shore apylinkėje, arti Naujosios parapijos bažnyčios. Skambinti 486-3169.

MŪRINIS NAMAS

9 kambarių kolonialinis. Biblioteka ir salionas. Nauja moderniška virtuvė. 3 1/2 vonios. 3 židiniai. Geros kokybės namas gerame rajone. Prašo virš 40,000. Skambinti C. Russo 261-5100.

WM. T. BYRNE
REAL ESTATE, INC.
26101 Euclid Ave.
Euclid, Ohio
Tel. 261-5100

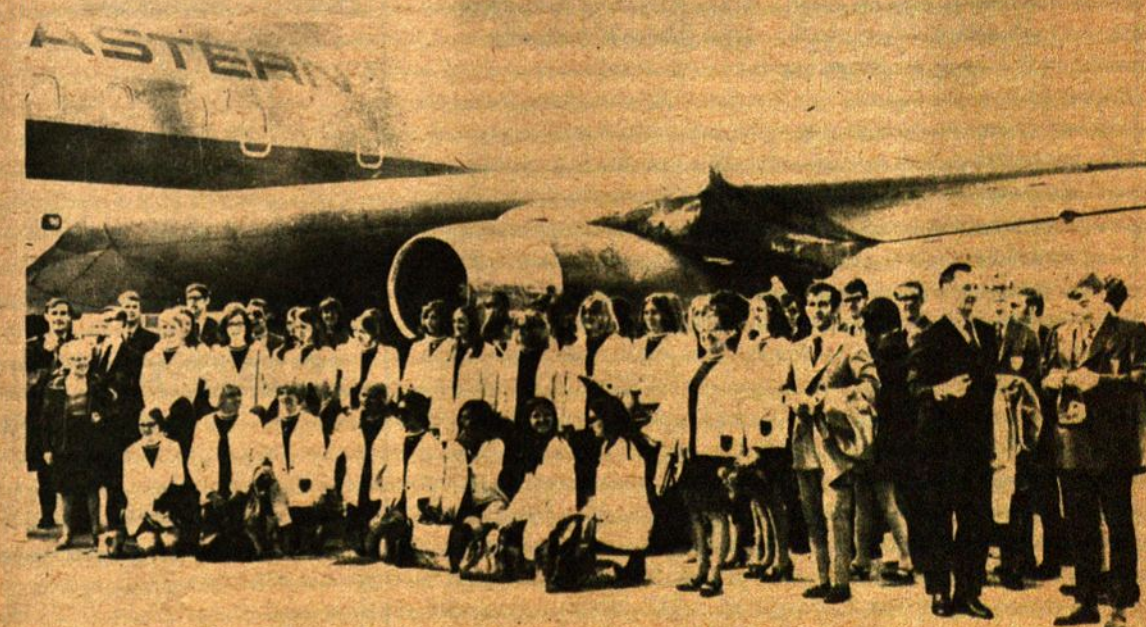
WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED
DIE MAKERS
DIE REPAIRMEN
Experienced on Die Casting or Trim Dies and Tools.
1ST and 2ND SHIFTS
Liberal company paid benefits
Apply in person or call 481-3050
SUPERIOR DIE CASTING CORP.
1001 LONDON RD.
CLEVELAND, OHIO
(45-51)

FEMALE

WANTED AT ONCE
SEWING MACHINE OPERATORS
Experienced preferred, will accept trainees.
Steady hourly rate.
Apply in person.
Next to 117 Rapid Station
CHALFANT SEWING FABRICATORS
11525 MADISON AVE.
CLEVELAND, OHIO
An Equal Opportunity Employer
(45-54)

Lietuvių Skautų Sąjungos Vyr. Skautininkas P. Molis praeitą savaitę lankėsi Clevelande. Nuotraukoje pasitarime su Clevelando Pilėnų tauto vadovybe. Sėdi iš kairės: V. Bacevičius, P. Karalius, Vyr. Skautininkas P. Molis, v. Šenbergas, J. Vasis, Stovis: A. Simantis, R. Staškus, A. Muliolis, v. Staškus ir A. Nasvytis.

Grandinėls šokėjai su vadovais ir svečiais Clevelando aerodrome prieš išskrendant į Pietų Ameriką. V. Bacevičiaus nuotrauka

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

LB CHICAGOS APYGARDOS RINKIMŲ REZULTATAI

Pagal balsų daugumą Chicago apygardoj išrinkti į LB VI-ąją tarybą: Dr. Petras Kisieliūsis — 1968, Romas Sakadolskis — 1894, Jonas Jasaitis ir dr. Antanas Razma — po 1812, Elena Bradūnaitė — 1806, Vitalija Ruibytė — 1712, dr. Kazys Bobelis — 1709, inž. Vytautas Kamantas — 1695, adv. Povilas Žumbakis — 1653, inž. Bronius Nainys — 1570, Marija Rudienė — 1544, Vaclovas Kleiza — 1502, kun. Jonas Borevičius SJ — 1486, Jūratė Jasaitytė — 1432 ir Anatolijus Kairys — 1352. Kandidatais liko: dr. Kazys Ambrozaitis — 1345, mokyt. Jonas Kavaliūnas — 1227, dr. Zenonas Rekašius

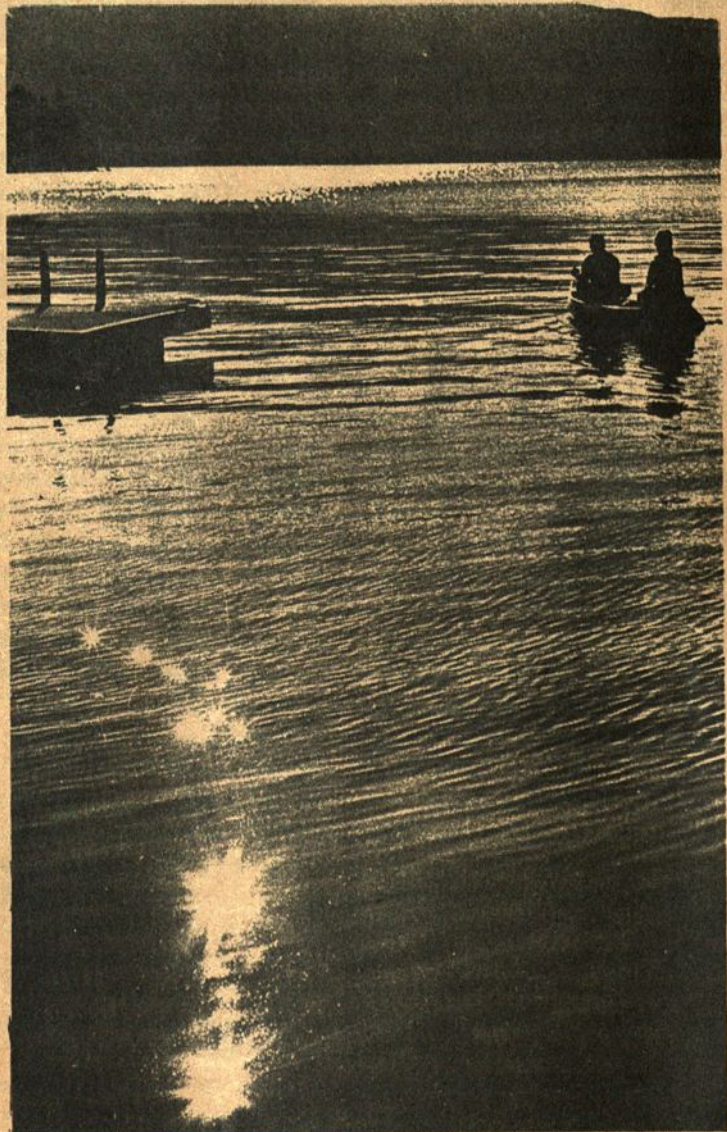
— 1209, kun. Jonas Vaišnys SJ — 1197. Iš viso apygardoje dalyvavo 3234 balsuotojai. 1967 m. balsavo 3792.

• **Antanas Mažeika**, žinomas newyorkiečių jaunosios kartos aktyvus veikėjas, paskutiniu laiku gyvenęs Philadelphiaje, birželio 14 d. buvo atvykęs tarėnųbos reikalais į New Yorką, kur jis išbus apie savaitę laiko.

• **Dr. Juozas Senikas**, iš Montrealio, Kanados su šeima lankėsi šiomis dienomis, aplankė savo brolių Antaną ir Danutę Senikus, Monticello, N. Y.

Dr. Juozo sūnus, 23 metų birželio 12 dieną gavo medicinos daktaro diplomą. Antras sūnus taip pat studijuoja mediciną.

RUOŠKITĖS Į NEOLITUANŲ STOVYKLĄ

LST Korp! NEO-LITHUANIA stovykla š.m. įvyks nuo rugpjūčio 30 iki rugsėjo 6 d.

Stovykla vyks gražioje Blue Water Manor, Diamond Point, N.Y. 12824, vasarvietėje. Norintieji vykti į stovyklą registuojasi ir sumoka \$10.00 užstatą, (ku

ris vėliau bus priskaitytas prieš stovyklos mokescio) pas Bronių Kasakaitį -- 7150 So. Spaulding Ave., Chicago, Ill. 60629, Tel. 778-7707.

Stovyklos sąlygos bus paskelbtos vėliau.

L.S.T. Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdyba

Į žiaugsmą, poilsį ir sveikatą jums suteiks atostogos prie Adirondakų kalnų perlo —

LAKE GEORGE, N.Y.

lietuvių SLYVYNŲ vasarvietėje

Blue Water MANOR

vienoje pirmaujančių visame Lak. George rajone

KALNŲ oras, nuostabi gamta — ežeras vienas iš gražiausių pasaulyje su 300 salų ir krištoliniu vandeniu.

PATOGIOS patalpos, geras maistas.

SVEČIAMS NEMOKAMAI: nuosavas 500 pėdų pločio puikus pliažas, kasdieninės išvykos motorlaiviu, vandens ski (yra instruktoriai), įvairios valtys — irklinės, burinės, canoes ir kt. Maudymosi baseinas stikliniame pastate. Tenisas, ping-pong, krocketas ir tt. Vakaraus salėje koncertai, vaidinimai, šokiai ir kt. pramogos.

IDEALI VIETA JAUNAVEDŽIAMS

Šalia vasarvietės išnuomojamos patalpos ir be maisto (su įrengtom virtuvėmis).

Nuo New Yorko per 200 mylių. Iš New York Thruway Exit 24, į Northway 87 iki Lake George Village; iš ten 9N keliu 7 myl. į šiaurę. Vasarvietė skelbiama N.Y. Times ir Daily News sekmad. laidose.

Rezervacijų ir informacijų reikalu kreiptis:

BLUE WATER MANOR

DIAMOND POINT, N.Y. 12824 Tel. (518) NH 4-5071

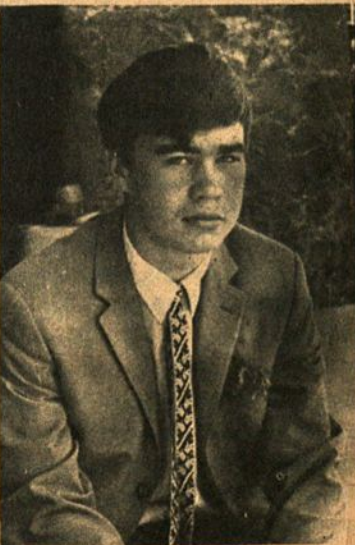
New Yorko Lietuvių Gydytojų draugijos metinis narių susirinkimas su šeimomis ir svečiais. Sėdi iš kairės: dr. Skeivys, Avižonienė, dr. D. Jasaitis, Tėv. J. Liauba, gen. konsulas A. Simutis, dr. V. Avižonis -- skyriaus pirm., dr. V. Paprockas, -- PLGS-gos pirm., dr. Gasilūnas, dr. P. Legeckis su seseria viešnia iš Europos. Susirinkimas įvyko birželio 6 dieną, dr. A. Narvido rezidencijoje, North Port, L.I.

BAIGĖ VASARIO 16 GIMNAZIJA

Birželio 2-4 dienomis pasibaigė Vasario 16 gimnazijos abiturientų egzaminai. Kaip ir ankstyvesniais metais, taip ir šiemet Vasario 16 gimn. abiturientų egzaminai vyko kartu su Vokietijos vokiečių gimnazijos abiturientais. Egzaminus sėkmingai išlaikė visi trys šių metų abiturientai: Rudolfas Landas, Gintaras Radionovas ir Antanas Vidutis (Petras) Veršelis.

RUDOLFAS LANDAS gimė 1951 m. liepos 25 d. Siauliuose, Lietuvoje. 1962 m. kartu su tėvais ir broliu pesikėlė į Vokietiją, kur tuoj įstojo į Vasario 16 gimnazijos I-ąją klasę ir 6 kartus yra buvęs geriausias klasės mokinys. Jis numato studijuoti farmaciją Muencheno universitete, kur studijuoja ir jo vyresnis brolis Mečys, baigęs Vasario 16 gimn. 1966 m.

GINTARAS RADIONOVAS gimė 1950 m. birželio 4 d. Lindenberge, Vokietijoje. Jis keletą metų lankė Saleziečių gimn. Italijoje ir 1963 metais įstojo į Vasario 16 gimnaziją. Prieš kartodamas VIII-tąją klasę, taip pat yra buvęs geriausias klasės mokinys. Numato studijuoti chemiją. Būdamas Vasario 16 gimnazijoje aktyviai veikė Evangelikų būrelyje.

ANTANAS V. VERŠELIS gimė 1950 m. liepos 16 d. Londone, Anglijoje. 1954 m. kartu su tėvais atsikėlė į Vokietiją. Čia baigė pradžios mokyklą ir tris klases

vokiečių gimnazijos Wormse. 1965 metais įstojo į Vasario 16 gimn., kur labai gerai mokėsi ir tris metus buvo geriausias klasės mokinys, o 1967 m. -- net visos gimnazijos. Būdamas gimnazijoje priklausė Vytauto skautų draugovei ir du metus buvo jos draugininku. 1968 m. s. V. Kizlaičio pakviestas lankėsi Amerikoje ir Kanadoje ir dalyvavo V-jė lietuvių skautų Tautinėje Stovykloje. Numato studijuoti germanistiką Bonnos universitete.

(pv)

• **Galia Žilionienė**, Pabaltijo Moterų Tarybos pirmininkė, birželio 7 dieną iš New Yorko išskrido į San Antonio, Texas, kur ji dalyvavo visą savaitę vykusioj GFWC pasaulinės moterų organizacijos konvencijoje.

Kartu su ja LMKF pirmininkė V. Leskaitienė atstovavo iš Vašingtono ponina Mažeikienė.

• **DR. A. AVIŽIENIS**, š.m. birželio 1 d. skaitė paskaitą Vilniaus Universitete. "Tiesa" (birž. 2.) pažymėjo, kad paskaitos klausės matematikai, techninės kibernetikos specialistai ir studentai. Avižienis iš Vilniaus išvyko į Londoną, dalyvauti tarptautiniame kongrese, kuriame buvo nagrinėjamos skaičiavimo technikos panaudojimo perspektyvos erdvės užkariavime. (E)

• Į PEDAGOGINIŲ INSTITUTĄ jau įstojo šie Chicago Aukštesniąją Lit. Mokyklą baigusieji: Silvija Alenskaitė, Aušra Aukštuolytė, Birutė Bacevičiūtė, Živilė Barmutė, Vilija Bilaišytė, Danutė Gaiziūnaitė, Kęstutis Jonynas, Jonas Juozevičius, Aldona Kelmelytė, Asta Kaskėvičiūtė, Linas Rimkus, Romas Sparkis, Nora Spurgytė, Algimantas Stasiulis, Dovas Šaulys, Jolanta Ūsevičiūtė; K. Donelaičio Aukštesn. Lit. Mokyklą baigusieji: Aušra Baronaitytė, Kazimiera Brazdžionytė,

Dalia Grauzinytė, Rasa Griganavičiūtė, Laima Jauniūtė, Juozas Kapočinskas, Rovenas Kasytė, Vida Kriaučeliūnaitė, Audronė Miglinaitė, Rūta Miknaitytė, Loreta Plienaitė, Pranas Prancevičius, Irena Seibutytė, Aldona Smulkaitytė, Ina Stravinskytė, Mirga Šerepkaitė. Institutą lankyti jie pradės ateinančiais mokslo metais. Institutito neakivaizdinis skyrius veikia beatostogiųjų pertraukų. Kreiptis šiuo adresu: 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636.

E. CHICAGO

PAMINĖTA BAISUSIS
BIRŽELIS

Š.m. birželio 14 d., tuojau po lietuvišką pamygdų, parapijos salėje buvo prisiminti birželio tragiškieji įvykiai.

Minėjimą atidarė ALB vietos apylinkės pirmininkas Z. Moliejus ir minutės tylą pagerbė žuvusius ir nukankintus dėl Lietuvos laisvės. Maldą sukalbėjo kun. P. Jakulevičius, o tai dienai

MUZIEJAUS RETENYBĖ

Dar turima pardavimui baigiančių pranykti Neprikl. Lietuvos sidabrinių monetų. 5 lt. su J. Basanavičiaus atvaizdu. 10 lt. — su Vytautu Didžiojo. 10 lt. — su prez. A. Smetonos ir kitos. Paskutinis sezono išpardavimas. Kainoraštis pareikalavus. P. Zablockis, 2333 Ontario St., Vancouver 10, B. C., Canada.

pritaikytą žodį pasakė Kazys Valeika, buvęs aktyvus rezistentas.

Meninėje dalyje Aldona Indreikaitė paskaitė Vytauto Mačernio Penktąją Viziją, o Sigita Pacytė Fausto Kiršos -- Maldą. Trečioji meninės dalies išpildytoja -- Jūratė Tautvilaitė, mašinai sugedus, pavėlavo ir programoje negalėjo dalyvauti.

Minėjimas buvo gana gausus dalyviais, nes tuo metu trankėsis perkūnas su lietuvių, visus užvijo į salę. (aj)

Opportunity
OPERATING ROOM
SUPERVISOR
For 100 bed accredited hospital in Lebanon, Missouri. Must be Registered Nurse with operating room experience, and capable of assuming full responsibility. Contact Personnel Office or Director of Nurses WALLACE HOSPITAL 305 Hardwood Ave. Lebanon, Missouri 417-532-2136 (44-46)

JANITOR

Small office facility seeks responsible person to clean premises on a permanent 2nd shift basis, 3:30 P. M. midnight. Duties include maintaining floors, general office area and some outside work. Previous janitorial experience preferred. Ability to be your own boss essential. Good starting wages with full employee benefits. If interested stop or call the:

PERSONNEL OFFICE 761-4200

OLANKRAFT INC.

220 W. NORTH BEND
CINCINNATI, OHIO 45216

An Equal Opportunity Employer

(44-46)

Kas nori, nors trumpam, pabėgti iš didmiesčio ir surasti ramaus ir gaivinančio poilsio, tas nepravažiuos pro Tomkų vasarvietę, kuri yra ant pat Atlanto vandenyno ir turi visas sąlygas, apie kurias kiekvienas didmiesčio žmogus per ilgus metus svajoja.

Dėl smulkesnių ir formacijų rašykite: V. Tomkus, 700 Ocean Dr. Juno Beach, North Palm, Fla. 33403 arba skambinkite: (305) 844-3388.

IEŠKOME LIETUVIŠKŲ MONETŲ

- Ypač sidabrinių monetų
- Ieškome taip pat kitų europietiškių monetų
- NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS.

SIŪSKITE MUMS PILNĄ APRAŠYMĄ:

Jeffrey N. Eustis
Numismatist

862 Lathrop Drive
Stanford, California 94305